

Füzesgyarmat Város Önkormányzatának

Képviseelő-testülete

5525 Füzesgyarmat, Szabadság tér 1. sz.

☎ (66) 491-058, Fax: 491-361

E-mail: polgarmesterihivatal@fuzesgyarmat.hu

1031-16/2017. ikt.sz.

17/2017.

J E G Y Z Ó K Ö N Y V

Készült: a Polgármesteri Hivatal dísztermében, 2017. december 21-én 16 óra 35 perc kezdettel,
Füzesgyarmat Város Önkormányzatának Képviseelő-testülete

Ü L É S É R Ő L

Jelen vannak:

Bere Károly polgármester,
Ibrányi Éva alpolgármester,
Bere Katalin képviselő,
Koncz Imre képviselő,
Kovácsné Czeglédi Mária Tünde képviselő,
Suchné Szabó Edit képviselő,
Várkonyiné Csáforda Éva képviselő,
Vida Imre képviselő,
Zs. Nagy Sándor képviselő.

SZMSZ szerint tanácskozási joggal meghívott:

Dr. Blága János jegyző, Gázsó Attila bizottsági tag

SZMSZ szerint állandó meghívottak:

Gázsóné Kovács Andrea bölcsődevezető, Kovács Márton Kastélypark Kft. ügyvezetője,
Turbucz Róbert Városgazdálkodási és Intézményüzemeltetési Kft ügyvezetője

Napirendekhez meghívottak:

Fehér László aljegyző, Furkóné Nagy Izabella pénzügyi osztályvezető, Vízér Istvánné szociális csoportvezető, Csák Zsolt műszaki csoportvezető, Lakatos Sándor „Életet az Éveknek” Nyugdíjas Klub vezetője, Éri Alexandra Napsugár Mazsorett csoport tagja, Kovács Laura Mária Napsugár Mazsorett csoport tagja, Túri Judit Napsugár Mazsorett csoport tagja, Vida Balázs Hegyesi Kick-box Sport Egyesület versenyzője, Fábíán Mihály felkészítő.

Jegyzőkönyvvezető: Lázár Kata

(A jegyzőkönyv hangfelvétel után készült.)

Bere Károly polgármester: Tisztelettel köszönti a Képviselő-testület tagjait és a lakosságot. Megállapítja, hogy a képviselő-testület határozatképes, mindenki jelen van. A kiküldött meghívóhoz képest módosítási javaslata nincs. Kéri, hogy aki a meghívó szerinti napirendi pontokat elfogadja, az kézfelemeléssel jelezze.

Megállapítja, hogy a Képviselő-testület jelenlévő 9 tagjából 9 igen szavazattal, tartózkodás és ellenszavazat nélkül a napirendeket megtárgyalásra elfogadta.

Füzesgyarmat Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2017. december 21-i ülésén az alábbi napirendeket tárgyalja meg:

Elismerések átadása

Elismeréseket átadja: Bere Károly, polgármester

1. Beszámoló a Füzesgyarmati Polgármesteri Hivatal 2017. évi tevékenységéről
Előadó: Dr. Blága János, jegyző
2. Beszámoló a helyi adózásról
Előadó: Dr. Blága János, jegyző
3. Településképi Arculati Kézikönyv és településképi rendelet elfogadása
Előadó: Bere Károly, polgármester
4. Orvosi ügyeleti ellátásra vonatkozó szolgáltatási szerződés módosítása
Előadó: Bere Károly, polgármester
5. Közfoglalkoztatási programok benyújtása
Előadó: Bere Károly, polgármester
6. A Füzesgyarmati Kastélypark Fürdő és Üdülési Szolgáltató Kft. kérelme
Előadó: Kovács Márton, ügyvezető
7. Bejelentések
 - 7.1 Ingatlannal kapcsolatos döntés
Előadó: Bere Károly, polgármester
 - 7.2 A Képviselő-testület 2018. évi munkatervének elfogadása
Előadó: Dr. Blága János, jegyző

Bere Károly polgármester: A napirendek megtárgyalása előtt díjátadásra kerül sor. Nagyon sok öröndetes esemény történt, amit érdemes díjazni. Sportsikerek, illetve két olyan kitüntetés, amelyet polgármesteri elismerésben kell részesítenie. Átadja a szót Fehér László aljegyző úrnak.

Fehér László aljegyző: Tisztelt Képviselő-testület, kedves jelenlévők!

Füzesgyarmat Város Önkormányzat Képviselő-testületének 20/2012. önkormányzati rendelete által biztosított hatáskörben eljárva Füzesgyarmat Város polgármestere határozataival az

eredményesen szereplő sportolót, illetve mazsorett csoportot eredményességi támogatásban részesítette.

A Hegyesi Kick-box Sport Egyesület felterjesztése alapján: a 2017. november 3-11. között Budapesten megrendezett WAKO Kick-box Világbajnokságon a magyar válogatott keret tagjaként, kick-light-contact versenytípusban elért II. helyezéért, valamint a light-contact versenytípusban elért II. helyezéért díszoklevél elismerésben és eredményességi támogatásban részesül **Vida Balázs** a Hegyesi Kick-box Sport Egyesület versenyzője. Díszoklevél elismerésben részesülnek felkészítői: **Gasparik Róbert és Fábíán Mihály.**

Felkéri Bere Károly polgármester urat, hogy adja át az okleveleket.

A Füzesgyarmati Kossuth Lajos Általános Iskola Gyermekeiért Alapítvány és a Füzesgyarmati Mazsorett Együttes felterjesztése alapján: A horvátországi Opatijában 2017. augusztus 26-27-én megrendezett Camellija Fesztiválon és Nemzetközi Nyílt Versenyen elért II. helyezéért díszoklevél elismerésben és eredményességi támogatásban részesül a „**Napsugár**” **Mazsorett Csoport**. A csoport tagjai: Éri Alexandra, Kocsán Kitti Anikó, Korcsok Klára Eszter, Kovács Laura Mária és Turi Judit. Díszoklevél elismerésben részesül felkészítőjük: **Macskinné Pór Erzsébet**. Az elismerő oklevelet a művészeti vezető távollétében Kovács Laura Mária vette át, aki a „Napsugár” Mazsorett csoport alapító tagja.

Tisztelt Képviselő-testület!

2017. október 19-én az 1956. évi forradalom és szabadságharc kezdetének 61. évfordulójára emlékezve, és a Magyar Köztársaság kikiáltásának 28. évfordulója tiszteletére rendezett díszünnepségen az Országos Polgárőr Szövetség Elnöksége, példamutató polgárőr tevékenységéért, eredményes, áldozatkész munkája elismeréseként az „**Év Polgárőre**” kitüntetésben részesítette **Gazsó Attilát**, a Füzesgyarmati Polgárőr Egyesület elnökét. A kitüntetést dr. Túrós András, az Országos Polgárőr Szövetség elnöke adta át. Ezt a díjat az adott évben, megyénként 1-1 fő kaphatja meg.

Gazsó Attila 2011-ig a Szeghalmi Rendőrkapitányságon teljesített szolgálatot. Rendőrként is jó kapcsolatot tartott a füzesgyarmati polgárőrséggel, így szinte természetes volt, hogy amikor leszerelt a rendőrségtől, már a következő évben, 2012-ben tagja lett a Füzesgyarmati Polgárőrségnek, és még abban az évben megválasztották az egyesület elnökének. Irányításával felfejlődött az egyesület létszáma 67 főre. Új szolgálati gépkocsival és egyéb technikai eszközökkel bővült felszereltségük.

A helyi KMB épületében egy polgárőr iroda, valamint az épület udvarán egy garázs került a használatukba. Vezetésével polgárőreink jelentős mértékben hozzájárulnak Füzesgyarmat közbiztonságához, de azon túlmenően rendszeresen részt vesznek a városi rendezvények biztosításában, illetve 4 fővel Csongrád megyében a határ menti területek megfigyelésében, így az egyesület tevékenysége túlnyúlik Füzesgyarmat és Békés megye határán.

Gratulál a nívós kitüntetéshez. További munkájához, Egyesületi tevékenységéhez erőt, egészséget kíván. Felkéri Bere Károly polgármester urat, hogy szíveskedjen átadni az elismerő oklevelet.

Tisztelt Képviselő-testület és jelenlévők!

A Füzesgyarmati „Életet az Éveknek” Nyugdíjas Klub jeles eseményt ünnepelt a közelmúltban. A nyugdíjas klub megalakulásának 25. évfordulójára emlékeztek.

Lakatos Sándor, a klub vezetője megalakulásuk óta. Vezetésével a heti egy alkalommal megtartott klubnapon, de azon túlmenően a városi programok, rendezvényeken, belföldi és külföldi kirándulásokon adnak lehetőséget a nyugdíjas korú füzesgyarmati embereknek a közösségi életre, a kikapcsolódásra, a szabadidő hasznos eltöltésére.

Szervező munkájának eredményeként rendszeres, régóta fennálló, jó kapcsolatot tartanak fenn a környező települések nyugdíjas szerveződéseivel, illetve évtizedes jó kapcsolatuk van szlovákiai, erdélyi társszervezetekkel, akiket évenként megszervezésre kerülő határokon átnyúló baráti találkozókon látnak vendégül, ápolva hagyományainkat, erősítve a magyarországi és külföldre szakadt magyarság összetartó erejét.

A klub működését alapvetően meghatározta Lakatos Sándor önzetlen, kitartó klubvezető szervező tevékenysége.

Gratulál a Füzesgyarmat Közéletében és a nyugdíjas lakosság körében végzett több évtizedes munkájához. Egyesületi tevékenységéhez erőt, egészséget kíván. Felkéri Bere Károly polgármester urat, hogy adja át az díszoklevelet.

Bere Károly polgármester: A két ülés közötti tevékenység ismertetésével folytatja. Sok pályázattal kapcsolatban érkezett visszajelzés, valamint a tegnapi nap folyamán egy fontos tárgyalásra került sor. A Nagykunsági Környezetvédelmi Kft-nek 2017. december 31-el befejeződik a tevékenysége Füzesgyarmaton. A DAREH Bázis Zrt. fogja átvenni a szemétszállítást, amelyben tulajdonos az önkormányzat. A szolgáltatás elindításában reményeik szerint nem lesz fennakadás. A Zrt. rendelkezik megfelelő autókkal, illetve meg fogja vásárolni a kukákat. A szemétszállítási napok is ugyan azok lesznek, mint voltak, valamint a díjfizetés is ugyan úgy fog történni.

Bere Katalin képviselő: A pályázatokkal kapcsolatban kér részletes beszámolást.

Bere Károly polgármester: Egy EFOP pályázat másik része is pozitív elbírálásban részesült. Humán kapacitásfejlesztési pályázatról van szó. Ebben Füzesgyarmatra 140.000.000 Ft körüli összeg jut. A Zöld Város fejlesztési koncepció 405.000.000 Ft-ot nyert el. Ezen kívül van egy belvíz elvezetéssel kapcsolatos pályázat 120.000.000 Ft és van egy energetikai felújítással kapcsolatos pályázat a napközi konyha és az önkormányzat épületére, amely 160.000.000 Ft körüli összeget jelent. Egy, a bölcsődével kapcsolatos pályázat kapcsán nem született még döntés és egyedi támogatási kérelem is van benyújtva a napközi konyha felújítására és élménymedence építésére a strand területére. Ezekről értesítés még nem érkezett. Megállapítja, hogy nincs további kérdés, hozzászólás.

Rátérnek a napirendek tárgyalására.

Első napirend

Beszámoló a Füzesgyarmati Polgármesteri Hivatal 2017. évi tevékenységéről

Előadó: Dr. Blága János, jegyző

Bere Károly polgármester: Mindhárom bizottság tárgyalta. Átadja a szót a Szociális és Humánügyek Bizottság elnökének.

Kovácsné Czeglédi Mária Tünde Szociális és Humánügyek Bizottság elnöke, Településfejlesztési, Közbeszerzési és Turisztikai Bizottság tagja: Mindkét bizottság részéről egyhangúlag elfogadásra került. A Szociális és Humánügyek Bizottság részéről kiemeli és megköszönni a szociális csoport munkáját, valamint köszöni a Polgármesteri hivatal többi dolgozójának a beszámolóját is.

Zs. Nagy Sándor Gazdálkodási és Ellenőrzési Bizottság tagja: Egyöntetűen elfogadta a bizottság.

Dr. Blága János jegyző: A beszámoló a tavalyi évhez hasonlóan feladatkörönként, illetve csoportonként tartalmazta a hivatal egyes dolgozóinak tevékenységét. A tavalyi évhez képest különlegesség, hogy a beszámoló mellékleteként egy ellenőrzési terv került benyújtásra a testület elé, melynek keretében a jövő évben megpróbálták orvosolni azokat a hibákat, amelyeket a beszámoló készítése során, illetve a napi munka során tapasztalni véltek a saját feladatellátásukban. Úgy gondolja, hogy a beszámolóban minden leírásra került. Megköszöni a Képviselő-testület egész éves munkáját, hogy megalapozott döntéseivel segítették, hogy könnyebben végezhessék el feladatukat. A jövőben is megpróbálnak megfelelni az elvárásoknak és még jobban ellátni a feladatokat.

Bere Katalin képviselő: Bizottsági ülésen is elmondta, hogy fontosnak tartja a közterület tisztaságát, de nagyon koszosak az utcák. Nagyon kevés kuka van elhelyezve, így ezen kellene változtatni. A Fürdő környékén vannak területek, ahol nem megoldott a szemét elhelyezése, így ebben kér segítséget.

Bere Károly polgármester: Megállapítja, hogy nincs több hozzászólás. Aki elfogadja a beszámolót, az kézfelemeléssel jelezze.

Megállapítja, hogy a Képviselő-testület jelenlévő 9 tagjából 9 igen szavazattal, tartózkodás és ellenszavazat nélkül elfogadja a Füzesgyarmati Polgármesteri Hivatal 2017. évi tevékenységéről szóló beszámolót.

**Füzesgyarmat Város Önkormányzat Képviselő-testületének
110/2017. (XII. 21.) határozata**

A Füzesgyarmati Polgármesteri Hivatal 2017. évi beszámolójáról és 2018. évi ellenőrzési tervéről

Füzesgyarmat Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 81. § (3) bekezdés f) pontja alapján

elfogadja

a Füzesgyarmati Polgármesteri Hivatal 2017. évi működéséről szóló beszámolót.

A Képviselő-testület a Füzesgyarmati Polgármesteri Hivatal 2018. évi ellenőrzési tervét, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 91. § (1) bekezdése alapján a beszámolóban foglaltaknak megfelelően elfogadja.

A Képviselő-testület felhatalmazza a jegyzőt, hogy az ellenőrzési terv alapján készült ellenőrzési jelentést a 2018. évi beszámolóval együtt terjessze a Képviselő-testület elé.

Felelős: Dr. Blága János, jegyző
Határidő: 2018. december 31.

Második napirend

Beszámoló a helyi adózásról

Előadó: Dr. Blága János, jegyző

Bere Károly polgármester: A Gazdálkodási és Ellenőrzési Bizottság tárgyalta. Átadja a szót Zs. Nagy Sándornak.

Zs. Nagy Sándor Gazdálkodási és Ellenőrzési Bizottság tagja: A határozati javaslat 3 igen szavazattal egyhangúlag elfogadásra került.

Bere Katalin képviselő: Az Idegenforgalmi Adóval kapcsolatban a hátralék 4.122.000 Ft, mely az előterjesztésben szereplő táblázatban van feltüntetve. Ez miből adódik?

Dr. Blága János jegyző: Egy nagyobb adófizető meg nem fizetett adójából, amelyet részletekben teljesít.

Bere Katalin képviselő: Melyik évre vonatkozik a tartozása?

Dr. Blága János jegyző: A 2016-os tartozása és az idej göngyöltett egyben. Adózási kötelezettségét folyamatosan teljesíti, de e mellett korábbi tartozását csak részletekben tudja megfizetni.

Suchné Szabó Edit képviselő: A talajterhelési díj hátraléka miből tevődik össze?

Dr. Blága János jegyző: Az Alföldvíz Zrt. adatszolgáltatása alapján kell ezt kiszabni a környezetterhelési díjról szóló rendelet alapján. Sokat dolgoznak azon, hogy ezeknek a lakosoknak ne gyűljön tovább a tartozásuk. Legtöbbjük esetében inkább önkormányzati munkaerő segítségével a közmű bekötés belső részét elvégezték. Ha a lakosságban is meg van a szándék, a talajterhelési díj a jövő év során teljesen eltűnhet. A talajterhelési díj a legrászorulóbb részét sújtja a lakosságnak, 15 családot érint.

Bere Károly polgármester: Megállapítja, hogy nincs több kérdés, hozzászólás. Aki elfogadja a helyi adózásról szóló beszámolót, az kézfelemeléssel jelezze.

Megállapítja, hogy a Képviselő-testület jelenlévő 9 tagjából 9 igen szavazattal, tartózkodás és ellenszavazat nélkül elfogadja a helyi adózásról szóló beszámolót.

Füzesgyarmat Város Önkormányzat Képviselő-testületének
111/2017. (XII. 21.) határozata
az önkormányzati adóztatásról, a 2017. évi helyi adók bevételeinek alakulásáról
készült beszámoló elfogadásáról

Füzesgyarmat Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Füzesgyarmati Polgármesteri Hivatal, helyi adózásról szóló 2017. évi beszámolóját elfogadta.

A képviselő-testület felhívja a polgármestert, hogy gondoskodjon a helyi adóbevételekről szóló lakossági tájékoztató helyben szokásos módon történő kihirdetéséről, a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138. § (3) bekezdés h.) pontja alapján.

Felelős: Dr. Blága János, jegyző

Határidő: azonnal

Harmadik napirend

Településképi Arculati Kézikönyv és településképi rendelet elfogadása

Előadó: Bere Károly, polgármester

Bere Károly polgármester: kormányzati döntés alapján kell elkészíteni. Ez ügyben két lakossági fórum került megrendezésre. A Településfejlesztési, Közbeszerzési és Turisztikai Bizottság, valamint a Gazdálkodási és Ellenőrzési Bizottság tárgyalta. Átadja a szót Kovácsné Czeglédi Mária Tündének.

Kovácsné Czeglédi Mária Tünde Településfejlesztési, Közbeszerzési és Turisztikai Bizottság tagja: A bizottság egyhangúlag elfogadásra javasolta.

Zs. Nagy Sándor Gazdálkodási és Ellenőrzési Bizottság tagja: Új javaslat nem érkezett a bizottságtól, egyhangúlag elfogadásra került.

Bere Károly polgármester: Megállapítja, hogy nincs kérdés, hozzászólás. Aki elfogadja a Települési Arculati Kézikönyvet, kézfelemeléssel jelezzé.

Megállapítja, hogy a Képviselő-testület jelenlévő 9 tagjából 8 igen szavazattal, tartózkodás nélkül és 1 ellenszavazattal elfogadja a Településképi Arculati Kézikönyvet.

Füzesgyarmat Város Önkormányzat Képviselő-testületének

112/2017. (XII. 21.) határozata

Településképi Arculati Kézikönyv elfogadásáról

Füzesgyarmat Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 4. § (1) bekezdése alapján jelen határozat mellékletében foglaltak szerint elfogadja Füzesgyarmat Város Településképi Arculati Kézikönyvét.

Felelős: Bere Károly, polgármester

Határidő: azonnal

FÜZESGYARMAT

TELEPÜLÉSI ARCULATI KÉZIKÖNYVE 2017

THERMAL HOTEL GARA GYÓGYFÜRDŐ, WELLNESS FÜRDŐ ÉS SZÁLLODA, FÜZESGYARMAT
GYÓGYVIZES MEDENCE

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ.....	2
POLGÁRMESTERI KÖSZÖNTŐ.....	2
ELŐSZÓ.....	5
FÜZESGYARMAT BEMUTATÁSA.....	6
ÁLTALÁNOS TELEPÜLÉSKÉP.....	12
ÖRÖKSÉGÜNK.....	16
ÉPÍTÉSZETI, MŰEMLEKI, TÁJI ÉS TERMÉSZETI ÉRTÉKEK.....	16
FÜZESGYARMAT EGYEDI TÁJÉRTÉKEI.....	25
A FÜZESGYARMATI HELYI JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETI ÉRTÉKEK ÉS TOVÁBBI HELYI ÉRTÉKEK.....	34
TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETEK.....	39
KÖZPONTI, KIALAKULT TELEPÜLÉSRÉSZ.....	41
ÁTALAKULÓ LAKÓTERÜLETEK.....	45
GAZDASÁGI ÜZEMEK TELEPÜLÉSRÉSZ.....	47
TURISZTIKAI - SPORT TELEPÜLÉSRÉSZ.....	48
SPORTLÉTESÍTMÉNYEK.....	51
KÖZPONTI, KIALAKULT TELEPÜLÉSRÉSZ.....	52
GAZDASÁGI ÜZEMI TELEPÜLÉSRÉSZ.....	56
TURIZMUS - SPORT TELEPÜLÉSRÉSZ.....	57
TERMÉSZETVÉDELMI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK.....	58
BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLETEK; KÖZTERÜLETEK.....	60
JÓ PÉLDÁK I.....	62
KAPUK, KERÍTÉSEK, TORNÁCOK, UDVAROK, AJTÓK, ABLAKOK, HOMLOKZATKIALAKÍTÁS.....	62
JÓ PÉLDÁK II.....	68
HIRDETÉSEK, REKLÁMTÁBLÁK, EGYÉB MŰSZAKI BERENDEZÉSEK.....	68

2 | Füzesgyarmat

BEVEZETŐ

POLGÁRMESTERI KÖSZÖNTŐ

TISZTELT OLVASÓ!

Ennek a kézikönyvnek az elkészítése fontos a település számára, mert megvilágítja értékeink jelentőségét és segíti az értékőrzéssel harmonizáló változtatásokat, amelyek alapján otthonunk, Füzesgyarmat város arculata formálódik.

Ragadjuk meg a lehetőséget, hogy olyanná formálhatjuk településünket, ahol kellemes környezetben, harmóniában élhetünk, egy átgondolt és megálmodott településképet kialakítva. Mi dönthetünk arról, hogy mi az, amit biztosan nem szeretnénk a jövőben sem épületeinken, közterületeinken, és javaslatokat teszünk arra, hogy mi az, amit értéknek, követendőnek, maradandónak tartunk. A döntésekhez azonban ismernünk kell településünk múltját – jelenét.

Polgáraink és önkormányzatunk erőfeszítéseire és eredményeire alapozva az informatika és digitalizáció korában felgyorsuló változások megjelennek településünk életében is. Füzesgyarmat kedvező jövőlehetőségeket kínál a hatékony és fenntartható gazdálkodás területén.

A Füzesgyarmaton található Ösvény Esélynövelő Alapítvány keretében szerzett több éves szociálpolitikai és nonprofit menedzseri tapasztalattal vállaltam polgármesterséget. A város számos értékének feltárása, gondozása és fejlesztése kiteljesedhet az informatika eszköztárára is alapozva. A változások sikeres megvalósításához hozzájárul, hogy Füzesgyarmat polgárai és vendégei egészségének megőrzését igényes fürdővároshoz méltó gyógyvizes szolgáltatásaival, gazdag szabadidős, kulturális program kínálattal támogatja.

Az informatikusok gépeire alapozott digitalizáció, a mesterséges intelligencia fejlesztőire és gyártástámogató adatelemzőire is építő automatizáció gyermekek fantáziáját is megragadó szerkezetei a robotok.

Füzesgyarmatra települt a robotok lelkét, az irányító-vezérlő elektronikát gyártó – ilyen tekintetben is világelső – közel 800 dolgozót foglalkoztató német cég, a KUKA Robotics. A Békés megyei munkaerő-lehetőségekre épített, a vasúti szállítás kiváló lehetőségét is figyelembe vette. A KUKA Robotics Hungária Ipari Kft. 1991 óta van jelen Magyarországon. Lehetőség nyílt és még ma is nyitott arra, hogy a vezérlődobozok összeszerelésén túl újító, fejlesztő munkában is jelentős szerepet kapjanak a magyar szakemberek. Ma a város jelentős és tartósan működő foglalkoztatója a cég, amely újabb fejlesztő részleg létesítésével Erdély felé fordult. Rajtunk is múlik, hogy a nagy kreativitást igénylő feladatokra nálunk is találjon lehetőséget. Arra is lehetőség nyílhat, hogy a gyártó bázisok vonzó kertészeti és építészeti arculatot öltsenek, ahogyan az üzemek belső tereiben már ma is változatosabbá válik a gépies munka.

Füzesgyarmat az Alföld lovassportjának egyik fellegvára, minden évben két jelentős lovas-rendezvényre kerül itt sor. Több lovas tanya és a három patkós Lovas Centrum kiváló helyszíne a lovas programoknak. Számos fogatlovas rendezvénynek, így a Világkupa fogatlovastornának is kiemelkedően sikeres szereplői a füzesgyarmati fiatalok. Németi Judit a lovastorna, Gergely Sándor lovas tanyája a turisztikai lovaglás, a Galambos Ház, Galambos Sándor hintőkészítő lovas tanyája többirányú lovas foglalkozások gazdái, mellettük újabb, lovas sport terén felkészült sportolók a garanciái e turisztikai-sport fellegvár színvonalnak.

Kiváló sportolási lehetőséget kínál a városi sporttelep, ahol kivilágított, füves és műfüves sportpálya is található. A városban sportcsarnok várja az edző- és sporttáborok szervezőit.

A várost csodálatos strandja és a köré szerveződő szálláshelyek, szolgáltatások teszik turisztikailag vonzóvá. A strandon két feszített víztükrű medence és gyermekpancsoló várja a felüdülést keresőket. A gyógyulni vágyók az egyik kút melegvizének gyógyvízzé minősítése nyomán „Sárrét Gyöngye” névvel illetett, minimum 42 Celsius fok hőmérsékletű víz áldásos hatását ismerhetik meg az ülőmedencékben, amelyek segítségével főleg a mozgásszervi és nőgyógyászati betegségekben szenvedők találhatnak enyhülést. A szálláslehetőségek bőségesek, a Tourinform Körös-Sárrét Információs Irodán át, de az internetes tájékoztatók alapján is áttekinthetők.

Szent Borbála, a bányászok védőszentje

A Füzesgyarmat városra kidolgozott integrált városfejlesztési koncepciónk szerint átfogó cél a gazdaságfejlesztésre is alapozott minőségi életfeltételek biztosítása, a városarculat egyedi arculatának, egészséges városi környezetének megőrzése. Az ennek értelmében megfogalmazott négy stratégiai cél:

- a helyi gazdaság fejlesztése, a foglalkoztatás bővítése a helyi potenciális munkaerő foglalkoztatása érdekében összehangolt programok alapján
- a minőségi élet feltételeinek javítása
- turisztikai attrakciók létrehozása, kulturális örökség védelme és fejlesztése
- energetikai korszerűsítések, a megújuló energia használatának kibővítése.

A 2014-2020-ig szóló gazdasági program - amely a város honlapján elérhető – részletezi a legfontosabb fejlesztési elhatározásokat, amelyek egy része 2017-re megvalósult. Profiljából adódóan a települési arculat témakörrel csak a legismertebb védett és helyi védelemre helyezni szándékozott építményeket említi.

Környezetével együtt műemlék a Református templom és parókia valamint a Tájház, benne a Hegyesi János Emlékszobával. A városközpont számos építészeti látnivalója mellett helyi értéktárba helyezésre méltó többek között a füzesgyarmati lovassport, a Galambos Hintókészítő Műhely, a Szent Borbála-szobor és a neobarokk kút, a Szitás Erzsébet Képtár, a Schamschula Virág ólomüveg- és dízüveg készítő nyitott műhelye.

A településarculati kézikönyv igen sok olyan településszerkezeti és építészeti értéket tár fel, amelyek településünk megkésett gazdasági fellendülésének is köszönhetően a jövőben turisztikai és életminőséget emelő jelentőséget kaphatnak. A mai műszaki feltételek és természeti környezet védelmi lehetőségek mellett ezeket a népi építészeti örökséget megjelenítő értékeket gazdag növényzetünkkel együtt meg tudjuk őrizni.

Az eddig elért eredményekhez és a jövőbeli közös munkánkhoz elegendő erőt kívánok

Bere Károly
polgármester

ELŐSZÓ

A városkép-alakítás témakörből látszólag távoli megközelítéssel kezdjük a múlt és jelen értékeinek számbavételét. Így a város polgárainak jövőbeli lehetőségeire is utalva közelíthetünk egy a település működésével tartósan összhangban álló épített arculat megfogalmazásához.

Induljunk el a bankoktól, amelyeknek tíz év múlva a jelenlegi dolgozók kétharmadára nem lesz szükségük. Ugyanakkor kellene majd a technológiai és adatspecialisták. Az adatspecialista lesz a következő évek legkeresettebb szakmája, de a cégeknek óriási szüksége lesz marketingmenedzserre is. Sokan egyáltalán nem tartanak ettől. Úgy vélik, hogy ekkora mértékű változásokra csak fokozatosan van kilátás.

Van esély arra, hogy Füzesgyarmat a változásokra gyorsan reagál. Annál inkább, mivel az ország 17 hátrányos helyzetű kistérségének egyikében, Füzesgyarmat városban egy új Innovációs, Oktatási és Közösségi Központ jött létre, ráadásul a városi könyvtárhoz kapcsolva. Ennek jelentőségére rávilágít egy könyvtári informatikus szakember: Jelenleg azt, hogy ki az adatspecialista, informatikusok vagy hozzájuk közvetlenül kap-

csolódó intézmények fogalmazzák meg.

A fogalom meghatározása során „a jelenleg könyvtári keretben működő „adat tudomány” kérdését soha, de soha nem veszi figyelembe senki sem”.

Pedig a tartalomszolgáltatást, információszolgáltatást rendszerszerűen és folyamatosan a könyvtárak végzik a jövőben is. Ez olyan jellegű feladat, amelynek elvégzésére semmilyen más szakma nem alkalmas. Az adattárakban kereséshez előállított algoritmust, statisztikai elemző módszereket alkalmazók mellett kellene a jól képzett ügynevezett meta-adatkurátorok. Nélkülük a legjobb tartalom is nehezen kerül el a használókhoz.

Minden gazdasági és kulturális területre érvényesek a fenti gondolat: a komoly informatikai tudás és a sokoldalú műveltség együtt szükséges, úgy a fürdőműködtetésben, mint a turisztikai, ipari és mezőgazdasági termék előállítás és értékesítés terén.

A változások az óvodai és iskolai tudásvágy-ébresztés új formáihoz is utat fognak nyitni.

FÜZESGYARMAT BEMUTATÁSA

A település múltja az első levéltári nyomoktól a közelmúltig

Füzesgyarmat Békés megyében a Berettyó folyó alsó folyásának nyugati partjától 4 km-re helyezkedik el, a hozzá legközelebb fekvő városa Szeghalom.

A város és a környező települések térségében a régészek fejlett kőkorszaki majd bronzkori kultúra település-nyomait, Európában egyedülálló kultikus agyagszobrait, színezett agyagedények töredékeinek sokaságát tárták fel.

A honfoglalás előtti évszázadokban a tulajdonképpen Berettyó folyóként még nem létező, szabályozatlan hatalmas mocsaras térség állattartásra és a vízi élővilágra építő kultúrára alapozottan kis települések sorának adott helyet.

Feltételezhető, hogy a Gyarmat helynév a honfoglalás kori Kürt-Gyarmat névből eredeztetetten már az államalapítás évei előtt megjelent.

Oklevélben először 1219-ben volt fellelhető, akkor Gormoth-nak írták.

A 13. századi (1208 - 1235) Várad Regestrumban a „Tüzes vas ítélet” 112-dik paragrafusában szerepel először. (1479-ben Nagh-, illetve Kys Gyarmatnak, 1564-ben pedig Giarmatnak írták. 1776. január 1-jén Mária Terézia idejéből való rendelet szerint a többi Gyarmat nevezetű falutól megkülönböztetésül a falu neve Füzesgyarmat lett).

Gyarmat határában a középkorig több falu is

állott, amelyek Pázmány kivételével a törökdúlásig voltak lakottak.

A törökök kivonulása után a megye területe elvadult, kietlen pusztaság volt, 1695-ben a császári kamara fennhatósága alá került. Újra betelepülése illetve betelepítése a Rákóczi szabadságharc évei – 1704-1711 – után indulhatott. A Füzesgyarmattól keletre eső szomszédos terület végig császári birtok maradt. Rákóczi sikertelenül próbálta török támogatással visszaszerezni Erdélyt.

A Rákóczi szabadságharc évei: 1704 – 1711-ig. (Térképpel)

A község c. 1722 és 1235 között a Nadányiaké volt. 1736-ban Harruckern báró és Békés vármegye főispánja királyi adományként megkapta a gyulai uradalmat, benne Gyarmat falut is. Majd Gyarmat Vécseieké, Wenckheimké és a katolikus – térítő apácákat is hozó – Blankenstenieké lett.

A legkorábban említett templomot 1332-ben említik, titulusa ismeretlen. Az új Református templom 1797-1803-ig épült, összefüggésben azzal, hogy 1781-ben II. József császár Türelmi Rendelete szabad vallásgyakorlást és hivatalviselést biztosított egyes felekezeteknek.

Tornyát egy 1867-es vihar ledöntötte, utána kapta ma is látható sisakját. A toronyban három harang volt, kettőt az I. világháborúban elvittek. 1920-ban új harangot öntetettek, 1944-ben ezt is elvitték, csak a nagy harang maradt meg.

A Türelmi Rendelet életbe lépése utáni templomépítés során Füzesgyarmat mellett Dévaványa, Körösladány, Vésztő, Zsadány, Sarkad és Endrőd középkori templomát is lebontották. Vésztő középkori temploma alatt és mellette három korábbi templomot sikerült feltárni. (Lehetséges, hogy Füzesgyarmat korai temploma – a jelenlegi tájolási iránytól eltérő tengelyiránnyal – a református templom padlója alatt rejtőzik.)

Vályi András és Fényes Elek város-leírásai

Vályi András 1796-os Magyarország leírásában Füzesgyarmat templomára vagy templomépítésre nincs utalás. *„Magyar falu Békés Vármegyében. Földesura Gr. Haruker Uraság. Lakosai reformátusok. Fekszik Szarvashoz 3 mérföldre, Bihar Vármegyének szélénél, Hajdan mezőváros vala és a Nádasdyak bírták. Harmad része szántó földjeinek meglehető, nádja elég, füzese tsekély, kerti, szőlei középszerűek, malma vízen, de ritkán használják. Fogatkozásai, hogy határaját Körös és Berettyó vizek szokták előnteni, Szénája sásos, töltéseket is kell tartaniuk, legelőjük nem elég, és piacozások távol van, második Osztálybeli.”*

Fényes Elek Magyarország geográfiai szótára 1851-ben Füzes-Gyarmat néven illeti a települést. *„Magyar mezőváros Békés megyében, a Sárrét szélén, közel Bihar megyéhez, N-Várad-*

hoz 7 mfnyi távolságra. Van benne 647 ház, 82 katolikus, 4409 református, 10 evangélikus lakos. Egy igen szép református templom, három református iskola, 267 fiu, 211 leány gyermekkel, derék urasági ház, mellette lévő kerttel, több tisztí ház, nagy magtár, sörház.

Határa lapályos fekete korhany föld, felette gazdag termékenységű, szénája igen sok, s nádja is annyi, hogy még udvaraikat is azzal kerítik a lakosok, nádas tavaiban a vizimadarak ezereként tanyáznak, s ezek között a kócsagok különösen említést érdemelnek, teknősbékája és rákja bőséggel, szőleje sok szép gyümölcsfával van beültetve, de bora nem állandó, de turfája nagy mennyiségben volna, de nem használják. Lakosai igen vagyonosak, sok magyar juhot, sertést, birkát s híres szépségű szarvasmarhát tenyésztenek, a földesuraság pedig több ezer merinost, sertést, és szarvasmarhát tart. Az ivóvíz itt iszapos ízű, és keserű. F. u. gr. Blankenstein. Ut. p. Gyula”

Füzesgyarmat első várossá válása

Az 1803. október 15-én elnyert országos vásár tartás privilégiumával együtt mezővárosi rangot kapott a település, amelynek az 1828-as összeíráskor már 4076 lakosa volt. Ekkor alakult a településen az első iparos céh (mint mezővárosi iparosodás első intézménye) Egyesült Céh Társaság néven 44 iparos taggal. A település a mezővárosi címet a kiegyezésig, 1867-ig őrizte, de az adóterhek miatt saját elhatározásból lemondta a városi rangról.

A Nagysárrét a gátépítések előtt és után

A Berettyó és Kékkálló folyó szabályozása előtt áradás idején az alacsony fekvésű területeket gyakran elöntötte a víz, így alakult ki a Nagy-Sárrét. A Berettyó szabályozásakor a Darvas, Szeghalom felé új medret ástak. Az építés során emelt magas gát sem tudta mindig megmenteni a környéket az áradástól. Az I. világháború során a Kálló kiöntött, és a régi Sárrét területéből visszavette a Vetrét dűlőt egészen a Bajom határbéli Lovassi pusztáig. A Sárrét magasabb helyei - amelyek nem voltak, vagy csak átmenetileg álltak víz alatt -, porondok, szigetek voltak. Háborús időben - a tatárjárás, török dúlás idején -, jó menedéket nyújtottak a lakosoknak.

Ilyen szigetek voltak: Sársziget, Jánysziget, Görbesziget, Kertészsziget, Hosszúsziget, Barnasziget, Farkassziget, Hagymássziget, Macskássziget, Pázmánysziget, Akasztósziget, Tósziget, Jenőmajor, Máriamajor, stb. A vizes területeken főként nád, sás, gyékény termett, az 1800-as évek végéig mindössze hatvan holdat műveltek. Ezeken a nádas és mocsaras területeken sok volt a hal, vadliba, vadruca, daru, gém, kócsag, szárcsa, bíbic, vidra, stb., de róka, valamint farkas is szép számmal tanyázott a nádasokban. Füzesgyarmatról Bajomba csak hajón lehetett közlekedni az 1800-as évek végéig.

A község arculata az I. világháború után:

1922-ig épült a mai nagy iskola, amelynek építése a I. világháború miatt szünetelt. 1896-tól áll a főtéren a mai Városháza. Újabb házhelyek kerültek kiosztásra a Nagyváradi, a Szabolcska, a Régi vásártér környékén, a Sárszigeti újtelep, Lehel, Kinizsi, illetve Garalapos utcákban. 1940-ben 4 ház épült a Bikaszinnél. Felépült húsz ONCSA ház a Sárszigeti részen, majd a Sas, Erkel, Szabadkai utcán osztottak telkeket.

Egy 1830-as összeírásból tudhatjuk meg, hogy volt az akkori városnak két olajmalma, két köleshántolója, kilenc lisztmalma. Jelentős volt az állattenyésztés, sok kitűnő gazda között Homoki Lajos volt a legnagyobb szaktekintély a lótenyésztés terén. Az ipar nagyon lassan alakult, 1850-től nőtt meg a számuk jelentősen: kovácsok, bognárok, csizmadiák, tímárok, asztalosok, kenderfeldolgozók voltak elsősorban. Megjelentek a szélmalmok is. A Kovács kertnél a bucsai útfélen Blankenstein Károly építtetett gőzmalmot, amit a kiváló építész, Borsothy Géza épített fel, aki többek között a városházát, és a nagy iskolát is építtette, de a Berettyó csatorna elkészülését is irányította. A gőzmalmot kőszénnel fűtötték, vizet a malom mellett fűrt artézi kútból nyertek. A kút vize meleg volt, így közfürdőt is kialakítottak, sőt tenispályát is építettek mellé. 1934-től Berg Sándor lett a tulajdonos.

9 | Füzegyharmat

Gazdasági változások az 1900-as évek elejétől: 1900-ban alapították a téglagyárat, az elnök Vitéz Homoki Lajos volt. A szeghalmi úton Nagy Imre földbirtokos többedmagával megépítette a füzesgyarmati Hengermalom Rt-t, amely 1988-ig üzemelt. Szilágyi László a darvasi út mellett alapított téglá- és cserépgyárat. Homoki István Barnaszigeten Kendergyárat építtetett. 1930-ban Moskovits Miksa Alföldi Cipőüzemet létesített, a hadsereg beszállítója lett a kiváló minőségű cipőkkel. 1946-tól Csák János vezetésével a Cipő Üzemből KTSZ alakult. A Kossuth utcában létesült a Sárreتي Tejcsarnok Szelei Lajos irányításával. Itt készítettek paprikás túrót az országban először. 1941-től a mai rendelő pincéjében – az egykori Polgárféle házban – a Spöttl fivérek juhtejből készítettek sajtot 1944-ig. A gróf Blankenstein-familia 1820 körül épült uradalmi házát az 1900-as évek elején kastéllá alakították. A kastélyhoz tartozott a kat. Kápolna és a körülötte elterülő erdőség az erdészházzal- ez a mai fürdő területe - a Nagygyep lovardával, sörházzal és cseleđlakásokkal.

A kastélyt 1944-ig lakták a Blankenstein-familia tagjai, azaz a háború ideérkezéséig, majd elmenekültek. A kastélyt a szovjet kato-

nák felrobbantották. A háború után alapította Hauzman Artúr a Járműjavító Szövetkezetet. Megszűnése után az akkori kitűnő szakemberek és mesterek, majd követők – Galambos Sándor és munkatársai – híres hintógyártók lettek.

1965-ban a kastélykertben fűrták azt a kutat, melyből 62 Celsius fokos víz tör a felszínre.

1969-ben nyitotta meg kapuit a strandfürdő, amely a régió egyik legszebb fürdőjévé vált. 2003-ban "Sárret gyöngye" elnevezéssel gyógyvízminősítést kapott a strandfürdő termálvize. Az évente több mint százezer vendéget fogadó fürdő neve 2006-ban Kastélypark Fürdő lett.

Az 1980-as évek elején a mezőgazdasági termelés csökkent, az ipar szerepe jelentősen megnőtt. A szénhidrogén-kutatók a 80-as évek közepén ja MOL Rt. jelentős mennyiségű szénhidrogénvagyont talált, majd termelt ki

A szellemi és művelődési életet a kultúrházban, a városi könyvtárban, a moziban, a tájházban és az 1997-ben megnyílt Szitás Erzsébet képtárban folyó kulturális tevékenység határozta meg. Az önkormányzat és a lakosság törekvése nyomán a nagyközség 2000-ben városossá vált. A fürdő melletti Thermal Hotel Gara Gyógy- és Wellness Szálloda mindössze 76 km-

re található Debrecentől, melynek repülőtérre érkező vendégeket is fogad.

2016-ban befejeződött az új Községi Központ építése az 1920-ban iparosháznak épült, művelődési házzá alakított épület helyén. A kivitelező a NAVARAN Építész Tervező Kft, az építész Bíróné Gábor Dóra volt.

A település arculati kézikönyvében bemutatott emlékművek, szobrok, de a hazai és helyi kulturális élet jeles szereplőinek alapos ismerője a város polgármester-helyettese – Ibrányi Éva óvodapedagógus – több mint harmincöt éve dolgozik óvodapedagógusként. Füzesgyarmat kulturális, nevelési és részben szociális ügyeit intézi. Külön kötetet érdemel a település kiválóságainak és teljesítményüknek bemutatása, a bevezetőben említett adatspecialisták, marketingmenedzserek és sokoldalúan művelt könyvtárosok, de a szabadidős sportkultúra erősítői.

A lovak és tornász fiatalok - kocsihajtással is kombinált - produkcioit harminc éven át felépítő, nemrég eltávozott Németi Istvánt és attrakciókat bemutató tanítványait szeretnénk méltó módon bemutatni. Lánya folytatja az apja által megkezdett országos elismerést kiérdemlő, igen nagy felelősségvállalással járó alkotó munkát.

A kocsira, a lovakra és a tornászokra is
figyelő Németi István

Alsó kép: Kompozíció lipicai lovas kocsin
Jobbra: Kék gúla

11 | Füzegyarnat

ÁLTALÁNOS TELEPÜLÉSKÉP

TELEPÜLÉSSZERKEZETI JELLEMZŐK TELEPÜLÉS-KARAKTER

Füzesgyarmat város az Alföld Nagytáj, a Berettyó-Körösvidék középtáj szinte vízszintes síkságán fekszik. Erdőkkel alig takargatott, mocsaraktól jórészt megszabadult szikesedésre hajlamos földjének monoton, két méteren belül „hullámzó” terepjátékát csupán 41 kunhalomnak nevezett földkúp törli meg. Nem csoda, hogy a lecsapoló csatornák kialakítása mellett is nehezen biztosítható a belvízelvezetés – különösen a tavaszi olvadás idején.

Adottság, hogy Füzesgyarmat arculatában felülről nézve - hegyek, azokon épült várak vagy bizarr magasházak hiányában - a közeljövőben sem lehet gyönyörködni. Azonban a mocsaraktól kiemelkedő egykori kis platók spontán kialakult körvonalához igazodó település gyakran íves utcái az út mentén emelt épületekkel és fákkal gyakran nyújtanak meglepő, érdekes látványt. Olyant, amit bármilyen hegyes vidék ha belefeszül, akkor sem tud kínálni. Fényképek ezt a térben kibontakozó élményt nehezen, sőt egyáltalán nem idézhetik fel.

12 | Füzesgyarmat

Füzesgyarmat madártávlatból

Füzesgyarmat CNES/Airbus 2017
 Füzesgyarmat II. katonai felmérés
 Füzes-Gyarmat I. katonai felmérés

Jobbra lenn 1860 körül még íves mocsár-zóna, a mai képen feltöltött, mezőgazdasági terület. A vasútvonal a mocsárív végén, túl halad, a felső gazdasági terület is mocsármentes területen van.

A település főútvonalai nem változtak, jobbra fent a feltöltött mocsaras ív zónájában építés-re kedvezőtlen helyen IVS szerint szegregációs zóna van

A kis települések település-sziluettjét évszázadokon át a szerény falusi oromdeszmás, nyeregvetős házak és a jól megtermett csűrök sokasága tette gyalogos szemmagasságból kellemessé. Füzesgyarmaton is ez volt jellemző, de a városodás során a központban a jó kétszáz éves református templom és a múlt század elején létesült egy emeletes intézmény épületek együttese már gondosan megtervezett, érdekes központ-sziluettet eredményezett. Majd a rendszerváltás előtti évekig bérházak dobozai épültek. Ugyanakkor az 1870 után megindult kisvárosi lakásépítést követően a sátozott, majd a jó széles ház, a nyeregvetőre és oromfalaságra redukáltan egy álnépi jelleg váltotta fel.

Ma változást hoznak a szállás- sport- és ipari létesítmények a hagyományos településképpel rokonságot nem mutató nagyfeszítávú építményekkel. A hagyományos lakásépítés anyag- és különösen fa-igényét is látva általánossá válhat a lapostetős létesítmények építése a lakások körében is. A lakosságcsökkenés mellett megnövekvő telekszélességek esetén is megmaradhat a település több évszázados településszerkezete.

A város térszerkezete tulajdonképpen az elmúlt 100 évben nem változott. **A település városrészeinek lehatárolása a kidolgozott Integrált Városfejlesztési Stratégia szerint:**

A település városrészeinek lehatárolása IVS 2017 szerint

1. A **városközpont** ellátja a belvárosi szerepkörét. „Ez a településrész 300 méter hosszú teresedő útszakasz, amely a főbb utcák találkozásánál jött létre. [...] A Városközpont településképét, hangulatát jellemzően városias épületek alakítják ki.”

A település központi funkcióinak jelentős része a Városközpontban helyezkedik el, a lakófunkció ebben a városrészben másodlagos.

2. „**Kisgyarmat** városképét, hangulatát hagyományos falusi és korszerű családi házak alakítják ki. A lakónépesség 20%-a él ebben a városrészben, funkcióit tekintve elsősorban lakófunkcióval bír. A város jelentősnek mondható ipari területe ebben a város-részben épült ki, emiatt a gazdasági funkció is hangsúlyos. A közlekedési funkciót a vasútállomás jelenléte képviseli [...]”

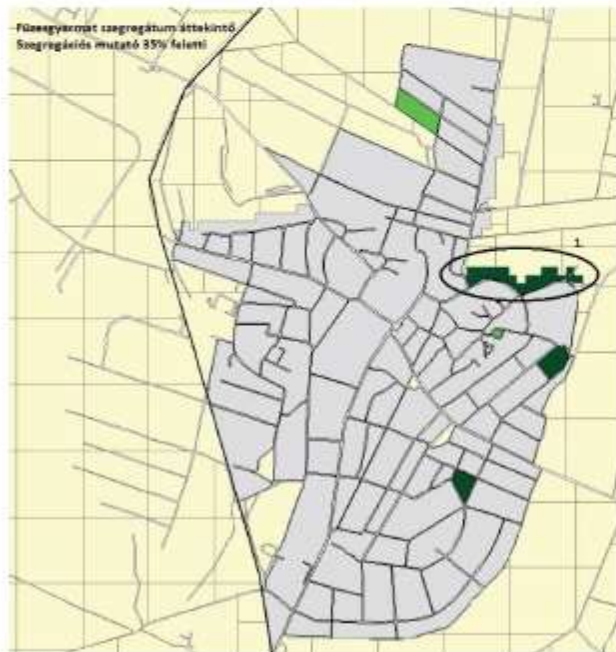
A közszolgáltatások közül itt működik a város központi óvodája, valamint orvosi rendelő.”

3. „A **Strandövezet** a város második központjának tekinthető.[...] itt található a Szt. Erzsébet Képtár, a Katolikus Kápolna, és a Volt gazdaház.[...] A fürdőhöz kapcsolódóan hangsúlyos a közösségi funkció, sportpálya, rendezvényter, játszótér szolgálja a lakosságot.”

4. „**Nagygyep** településképét, hangulatát a többi városrészhez hasonlóan és az egységes városképnek megfelelően hagyományos falusi és aránylag új építésű családi házak alakítják ki. [...] Községi funkciókat csak a játszótér képviseli. Humán szolgáltatások közül a bölcsőde épülete található itt. Mindkét szolgáltatás jelenléte a magasabb gyermekszám miatt szerencsésnek mondható.”

5. „**Sársziget**” városképét, hangulatát hagyományos falusi és korszerű családi házak alakítják ki. Funkcióját tekintve hangsúlyosan lakófunkcióval bír. [...]” Az idősek napközije és otthona és az általános iskola telephelye itt található.

„A lakások komfortfokozata elmarad a városi átlagtól, viszonylag magas a félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakások száma, annak ellenére, hogy a város más területeihez hasonlóan a közműellátottság adott. A városrészben szegregációval veszélyeztetett terület alakult ki”

Az ITS megállapítása szerint: „A Külterület a várost körbevevő közigazgatási terület, amelyben az itt élő lakosság egy-egy területileg egymástól távol lévő házakban él, azonban mivel nem alkot a város körül városszerkezetileg egységet.” Ezért ezzel a térséggel a településfejlesztési célú stratégia nem foglalkozik.

A települési arculat jellege és várható változásai felől tekintve a TAK keretében a beépítés és megjelenés településrészre jellemző eltérései négy településrészre tagolást indokolnak.

- Kialakult központ a kulturális-képzési-önképzési és kisebb helyigényű szabadidős- sport programok intenzitásának erősítésével
- Átalakuló központon kívüli településrész, amelynek arculati jellemzője a hagyományos parasztházmodell mellőzése, de az „amerikai” olcsó faházak jellegű építmények kerülése, a telkek összevonásával kialakuló villaszerű beépítés, ott is, ahol a telken mezőgazdasági, akár állattartási és kisipari illetve turizmus gazdasági tevékenység folyik.
- Turisztikai és szabadidős programok épületei és színterei
- Ipari gazdasági, automatizáltságnak és logisztikai racionalitásnak alárendelt gazdasági területek – szigetesen, a turisztikai és lakó zónáktól növényzettel erőteljesen lehatárolva

A város funkcionális értéktérképe IVS 2017 szerint

ÖRÖKSÉGÜNK ÉPÍTÉSZETI, MŰEMLEKI, TÁJI ÉS TERMÉSZETI ÉRTÉKEK

Füzesgyarmat országos műemléki építészeti
értékvédelemben részesülő épületei:

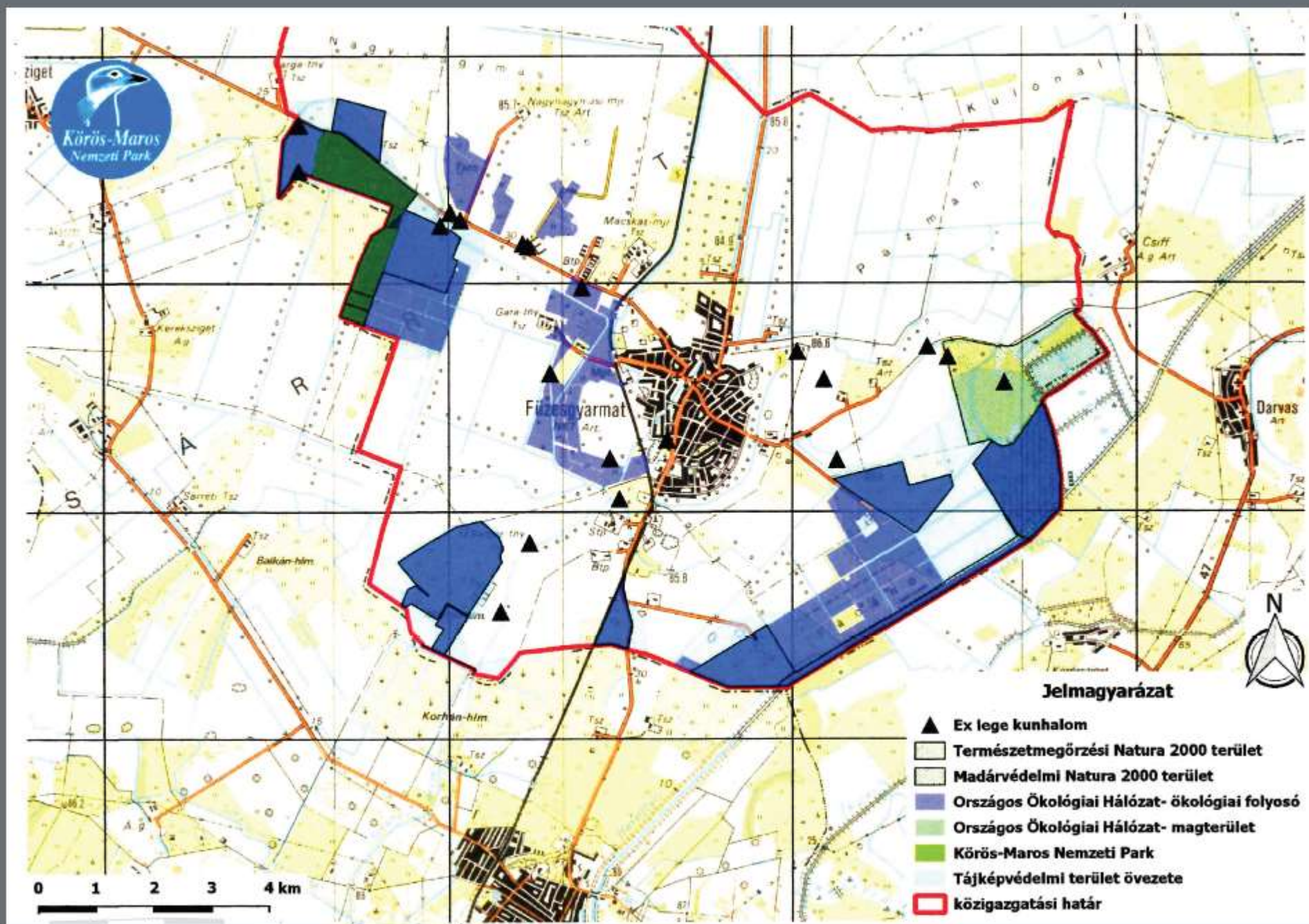
- Népi kisczardaház, kovácsműhellyel
Simonyi u. 1. tsz: 4286.
- Református templom, Bethlen u. 1. tsz 834.
és környezete
- Református parókia és környezete.

Helyi védelem alatt áll

az 1997. évi LIV. törvény 30. § szerint

- Városháza, Szabadság tér 1. sz; hrsz.: 1.
- Egészségügyi központ, Szabadság tér; hrsz.: 2/2.
- Általános iskola, Széchenyi u; hrsz.: 2378.
- Volt gazdaház, Kossuth u; hrsz.: 36.
- Szitás Erzsébet Képtár, Kossuth u. 67. hrs.: 650/1.
- Kúria épület, Széchenyi u; hrsz.: 190.
- Katolikus kápolna, Kossuth u; hrsz.: 511.
- Unitárius templom, Széchenyi u; hrsz.: 99.
- Népi gazdaház
- Szitás Erzsébet Képtár
- unitárius templom
- volt gazdaház

20 | Füzesgyarmat

25 | Füzesgyarmat

FÜZESGYARMAT EGYEDI TÁJÉRTÉKEI

A FÜZESGYARMATI HELYI JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETI ÉRTÉKEK ÉS TOVÁBBI HELYI ÉRTÉKEK

A Nagy Sárrét és Kis Sárrét területén, csakúgy mint az Alföld jelentős részén a tizenkilencedik század közepéig a vízi élővilágot folyónak alig látszó lassú mozgású vízzel átjárt mocsármező tartotta fenn. 1865 után a szabályozott Berettyó, majd az 1880-as évekre gátak közé fogott Körösök és a beléjük futó kicsi folyók élőlényeinek élettere leszűkült, mezőgazdálkodásra részben alkalmas területek keletkeztek. A sikeres árvízvédelem mellett csak a Tiszántúlon közel félmillió hektár mocsár szűnt meg, A főként tölgyes erdők fáit kivágták.

Csatornák és burkolt utak létesültek. Az utóbbi évtizedekben komoly uniós támogatást kaptak a még menthető természeti élővilág fennmaradását és rehabilitációját célzó komplex programok. A térségünkben is működő Körös-Maros Nemzeti Parknak 1997 óta feladata a különböző mértékű védettségek érvényesítése. A mentés-őrzés tartalmához képest ma még bizonytalanok azoknak a megengedhető változtatásoknak a körvonalai, amelyek még nem veszélyeztetik a természetéhez közeli élővilágot.

2001 és 2011 között a megyeszékhely nélküli városoknál 15 százalék, az 500 fő alatti községekben 25 százalék a csökkenés

Füzesgyarmat adottságai és lehetőségei behatárolják az ipari üzemek léptékét a korlátozott mennyiségű és minőségű munkaerő miatt. Van ugyan az egész településre kiterjedő előírások a nagyüzemi környezeti károsodások, korlátozására, de erősebb fékező erőt jelentenek a turizmus minőségi követelményei.

Ahogy terjed a nagy múltú idegenforgalommal gazdálkodó térségekben a turisztikai uniformizálódás és szennyezés, a polgári tiltakozó mozgalmak erősödnek. A turisztikai tekinteten jelentősnek tartott majdnem érintetlen természet élmény-ereje gyengül, sajátos turisztikai házas-ságba, együttélésbe kerülünk a látni és ennivalókkal. A turisztikai élmény nem pótolja a lokális identitás gondozását, beleértve az önmegismerésre alapozott fenntartható kapcsolatok, mindennapok megformálását. *Ilyen megközelítéssel rendkívüli, a település életén messze túlmutató a városi lovassport, ez az önmagunkat és a fiatalokat egymásért is felelősségvállalásra képessé formáló aktivitás.*

Füzesgyarmat település épített arculata és növényzete elegendő értéket tartalmaz ahhoz, hogy a jelenlegi idegenforgalmi forgalom többszörösére nőjön. Az értékek megnevezése, személyiségjegyekkel felruházása és személyiségeknek illő, hangsúlyozott, de visszafogott gondozása csupán az értékek sajátos kombinációjával és kiváló adatkezeléssel, az élménykínálat kiváló színvonalon történő, a médiában történő rendszeres jelenléttel valósulhat meg. A történelmi Magyarország területén mintegy 40000 kulturális örökségi, tájkép és élővilág-védelmi szempontból jelentős (a magyar népnyelvben kunhalomnak nevezett) domború földmű létesült, sűrűbben a Tiszántúlon. Ilyen adottsággal a Nagy- és Kissárrét területén, településünkön például 41 kunhalomra alapozva egyedi tájképi turizmusbarát élmény-háló építhető. A helyi élőhelyek megsértése nélkül is újfajta figyelem fordulhat e táj-dudorokra, így azok a kerékpáros- gyalogos kirándulások jeles szereplői lehetnek. A gémeskutak, a kisebb-nagyobb vízfolyások gátjai és a csatornahálózat vonalai is kiváló alanyai lehetnek a szellemes, anyagi forrásokat alig igénylő élménygyűjtésnek.

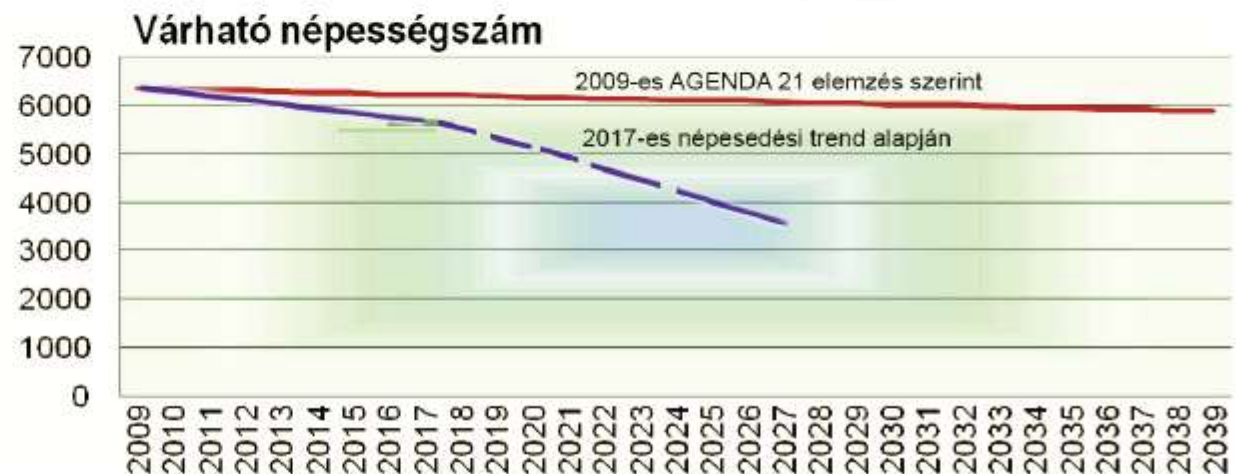
A településarculat egyediségét, eredetiségét a kis részletekben is felfedező településjáró turisztikai programokhoz előzményeket kínálnak az országjáró kerékpáros utakat bemutató videók.

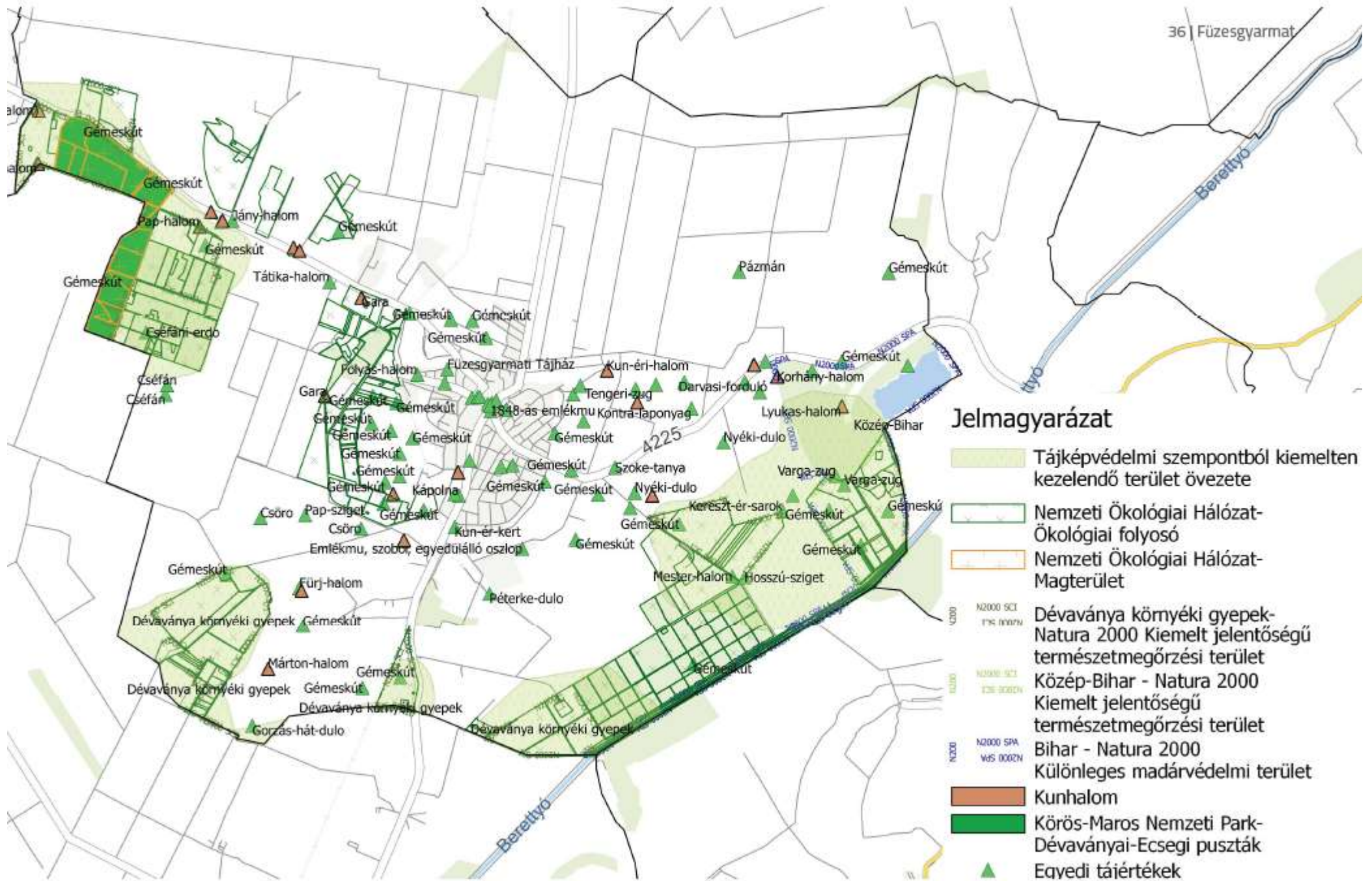
Szokatlansággal és ártatlan érdekességgel Az arcuati kézikönyv felhívhatja a figyelmet az értékekre, de nem javasolhat olyan helyi védelmi lépéseket, amelyek akár az önkormányzat, akár a tulajdonos számára előnytelen terhet jelentenek. Az értékleltárba vétel lehetőségét adja az értékes létesítmények bemutatása.

Szokatlansággal és ártatlan érdekességgel ínyencségek sokaságát kínálja Füzesabony számos utca-törésnél, kis kiteresedéseknél, házak - és növények szellemes, gyakran spontán kombinációjával. Ezek pedig megváltoztatják látásunkat, új elvárások születnek bennünk a saját környezetünk formálásánál is.

Az épített környezet építményei és növényzete helyi védettségnek nevezett védési megoldás az elmúlt évtizedben – részben azért, mert e védettséget az önkormányzat bármikor megszüntethette – a megtartáshoz szükséges támogatás ritkán fordult elő és ritkán vezetett eredményre, a létesítmény és védett növény hatékony megóvása nem valósulhatott meg.

A népszámszám csökkenése a települési táj és az épített arculat formálódása során a jelentős múlttal rendelkező táji elemek, szerkezetek és különösen az idős lakosság házai érdekeket egyeztető aktív önkormányzati védelmére biztatnak. Számolva azzal, hogy az eredeti és pótolhatatlan értékek nem csupán turisztikai szempontból fognak felértékelődni. A nyugdíjas korúak szervezett csoportjai számára aktivitási és jövedelemszerző lehetőséget is biztosítanak, ahogyan ez pl. Angliában működik.

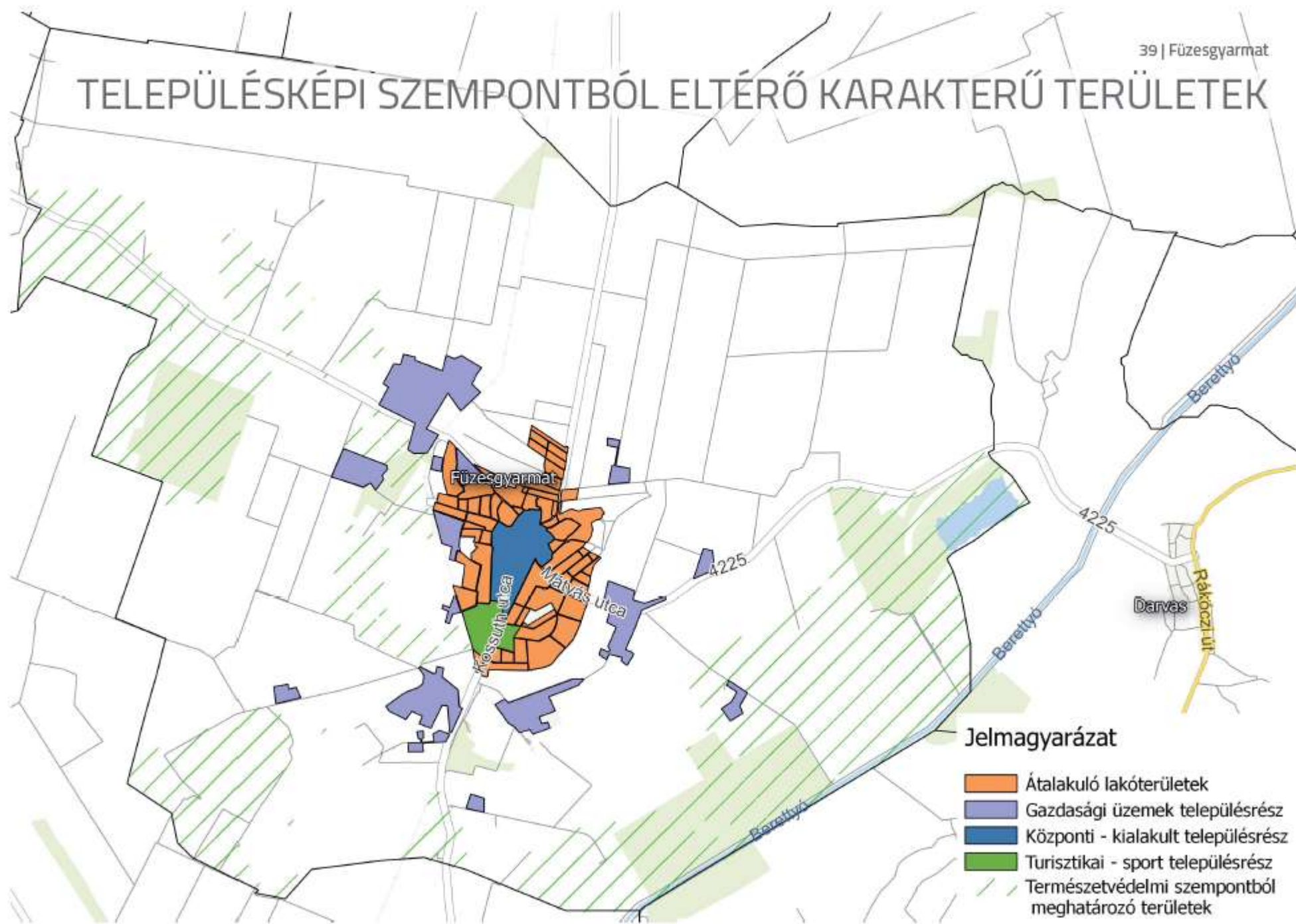

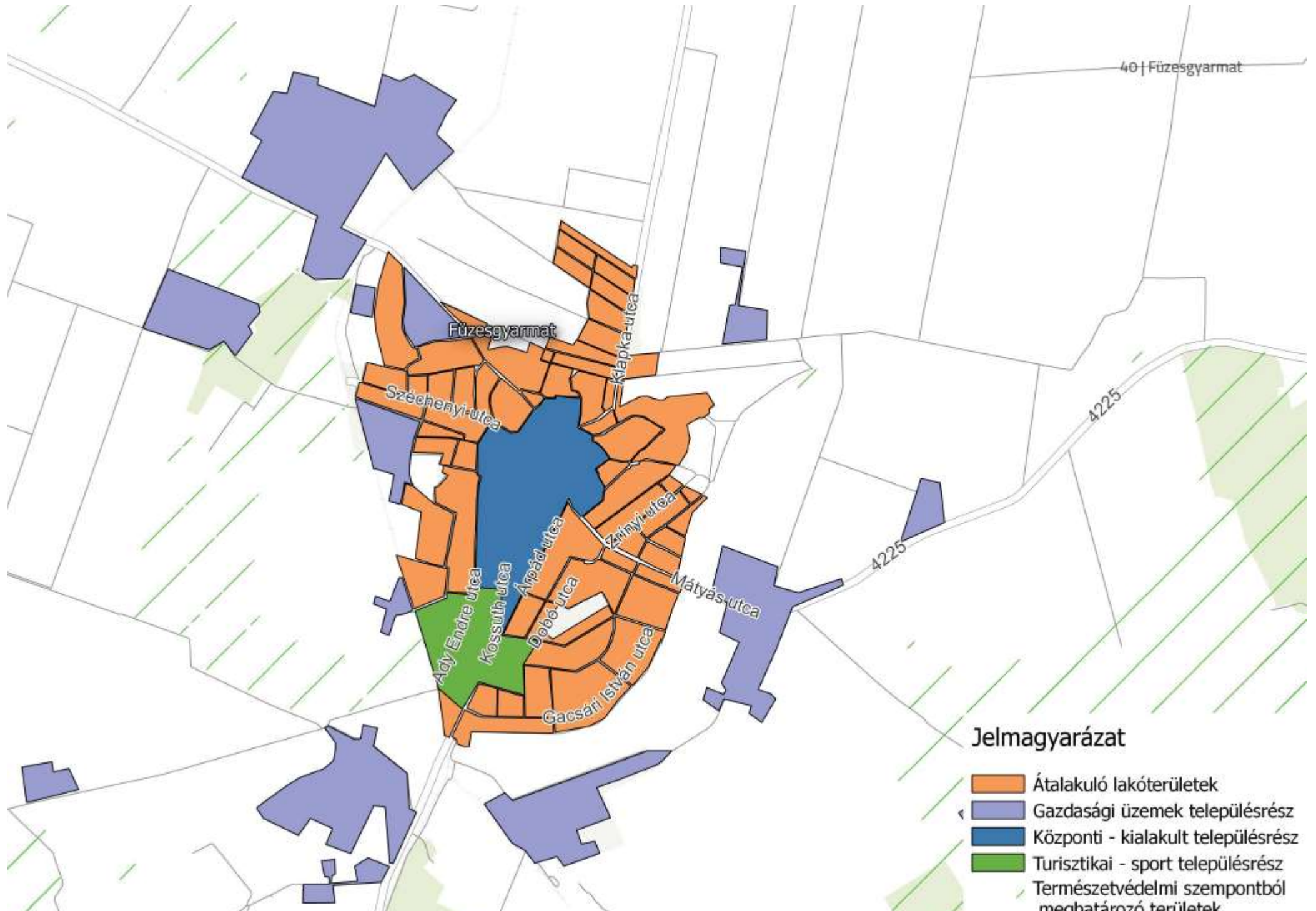

37 | Füzessy Ármát

KÖZPONTI, KIALAKULT TELEPÜLÉSRÉSZ

A több évszázados városszerkezet a fő útkereszteződésben tágas helyet enged a téralakításra. Az épületek adottak, és van esély arra, hogy a fák látni engedik a legelegánsabb épületeket, illetve a lapostetős bérházaktól - benapozásra elegendő távolságra - sikerül sűrű fasort kialakítani a Mátyás utcán. Magastető építhető ugyan, abba lakások is helyezhetők, de a klímaváltozás és a lift nélküli újabb emelet nem vágyképünk.

A városházától az iskoláig fordulva látjuk, hogy igen nívós építészeti kompozíció alakult ki egy évszázada. Van realitása annak, hogy a városháza mellett nagyvonalú térmegnyitással hasonlóan igényes építészeti arculat alakul ki.

A központ térségben a legújabb és friss jelenség a művelődési ház helyén emelt közösségi központ épület. Szellemes nyíláskialakítása, telemekre illeszkedése megnyerő. A városközpont felé haladó számára szinte vendégfogadó jelként is működik.

A központhoz lazán kapcsolódik a kastélyfürdő és sporttelep településrész. Az összekötő út a meglévő építészeti és kertészeti értékek kibővítésével vonzó sétaúttá válhat.

A turisztikai koncepciók fontos része olyan séta- és kerékpáros „Körjáratok”, sétányok kialakítása, ahol nem egyetlen útvonalon kell oda-vissza haladni. Füzesgyarmaton ilyen körbejárható, íves szakaszokkal és teresedésekkel a városközpont határán spontán kialakultak, ezeknek a főútvonalhoz kapcsolódása megerősíthető.

A reprezentatív iskola-épület mögé épült tornaterem arculatának átalakítása lehetséges, de e hátsó zóna hátsó marad. A városháza mögé elgondolt rendezvénytér a főutcai térfal nagyszabású megnyitásával, és az iskolával szembeni térfal kapuzat-kialakításával, a két út közötti átjárás- átsétálás - és a rendezvénytéren áthatalás - élményével ad mással nem pótolható vonzerőt a központ térségnek.

Az arcuati kézikönyv a kialakult értékekben rejlő lehetőségek jelzéséig talán elmerészkedhet, de sem kertészeti, sem konkrét városépítészeti megoldásokra nem tér ki.

A közelmúltban készült Integrált Városfejlesztési Koncepció számos arcuatot érintő programot megfogalmaz, igen magas színvonalon. A gazdasági és szociális kérdésekre koncentrálni, nyitva hagyja az arcuati megoldási lehetőségeket.

Rálátás a városi nagyrendezvény-tér területére

Útban a városházától a kastélyfürdő felé

43 | Füzesgyarmat

ÁTALAKULÓ LAKÓTERÜLETEK

GAZDASÁGI ÜZEMEK TELEPÜLÉSRÉSZ

A KUKA Robotics, a Golden Pallet, a sport- és védőháló gyártók és több kisebb üzem települt célszerűen a vasút mellé, ahol magasabb a terepszint, és rakodóüzemek is rendelkezésre állnak.

Az állattartó mezőgazdasági üzemek kevésbé zavarók, mint a turisztikai zóna közelében.

48 | Füzességymart

TURISZTIKAI - SPORT TELEPÜLÉSRÉSZ

A baloldali fotókon a gyógyvizés fedett és a szabadtéri medencék láthatók. Jobbra a Gara hotel 85 szobával és saját medencével, étteremmel.

49 | Fűzesgyarmat

A kemping felé vezető a gyalogos járda mindkét oldalán javasolt,

TELEPÍTÉS

a családi házak telepítése oldalhatáron álló, a telken belüli elhelyezkedése az utcára merőleges rendszerű, azonos méretű előkerttel.

A nem utcával merőlegesen telepített, indokolatlanul nagy mértékben hátrahúzott családi ház építése nem javasolt.

A családi házak a telek oldalhatárán állnak, az előkertbe telepített helyileg őshonos növények biztosítják a beléptetés megőrzését, a ház mögötti növényzettel határolva kialakítható a védett kert.

A közelebbi épülethez képest az új megjelenésű lát szempontból is sikeres. Az útra merőleges tengelyiránytól mindkettő kismértékben eltér, a távolabbi harmadik és a következő is igazodik az úthoz. Így a közeli házak előtt kis teresedés alakul ki. Előkerttel, kerítéssel, vagy nagyobb szögeltéréssel nem lenne ilyen hangulatos.

A kelet-nyugatra tájolt üdülő- és lakóházak a Gara hotelen túl kelet-nyugati tájolásúak, a lapostetős szomszéd kevésbé zavaró így. Az üdülő térségben vonzó is lehet, különösen zöld növényekben gazdag tetőkerttel. Alul az alföldi tájat is látni engedő sós vizet hígító, haltartásra alkalmas pihentető tó.

SPORTLÉTESÍTMÉNYEK

Futball- és futópályát igénylő városi sportlétesítmény a Kastélyfürdővel szemben működik. A strandfürdő ad helyet egy tanuszodának. Szabadtéri uszoda és a hamarosan elkészülő fedett uszoda a Kastélyfürdőben működik.

A versenyek tartására is alkalmas a Városi Sport-

csarnok a városközpontban, a szabadidős sportlehetőség a fürdőn kívül több szálláshelyen -biztosított. A lovassport is talál helyet a városközpont közelében. Ahogyan a nagyobb ipari gyártó- szállítmányozó létesítmények területe mellett kisebb üzemek helyet kaphatnak akár a városközpontban is. Példázza ezt a nemzetközi hírű hintógyártás. A településrészek differenciált használata kisvárosi

szinten is fontos a zavaró hatások, a tömeges használatból eredő parkolási gondok miatt. Településarculat szempontjából minden nagyobb fedett teret igénylő létesítmény - de különösen az erősen profitorientált vállalkozások csarnokainak megjelenése súlyos kompromisszumokat igényel. De még akkor is ha nyilvánvalóan reprezentatív, a kialakult városszövetbe illeszkedő intézményről van szó. A sportcsarnoképítés területén az építető városnak milyen garanciái vannak arra, hogy az építmény szinte jelképezi egy város igényességét, ahogyan erre képes a közeli Szeghalom sportcsarnoka. Hasonlóan igényes megjelenés várható Füzesgyarmat uszodaépületénél.

A lovastornászok, a kick-boxolók mellett a mazsorett táncosok is örömmel mutatják be tudásukat hangulatos fedett tereken. Lehet, hogy a közelben egész robotok gyártására is sor kerül, és azok vonzónak tartják majd a teljesen szögletes csarnokokat, tantermeket, folyosókat. De éppen a most elkészült közösségi központ tanúsítja, hogy kristály-szépségű épületek emelhetők egyetlen ív nélkül is.

Galambos Sándorné a hagyományos - térségünkben ritkán íves - építészeti formák megőrzése mellett próbál lovasházat létesíteni, ott turistavonzó lovas programoknak otthont adni.

ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ, JAVASLATOK KÖZPONTI, KIALAKULT TELEPÜLÉSRÉSZ

Madárnézetben a város sok száz éves utcáinak terepre simuló vonalai a hely egyediségét, egyszerűségét jelzik. A mocsaraból egykor alig kiemelkedő földszigetek lehetetlenné tették valamiféle derékszöges rácsozatú utcahálózat kialakítását. Leereszkedünk az öreg házak közé, festőinek mondjuk az egyenetlenül vakolt falfelületeket, megjegyezve, hogy ideje kisimítani és tartó műanyag festéssel befedni e falakat. A hibátlan felületekhez illik a turisztikailag kedvező afrikai dobokkal kombinált gyimesi népzene, koreográfus tervezte néptáncnak látszó kompozíciók születnek. De gyorsan unalmassá válnak a dizájnolt tájházakkal együtt.

A mocsarak megszűnésével a fészekrakó madarak nehezen találhatnak tapasztó agyagot. Mára gyakorlatilag eltűntek a fecskék szinte az egész országban. A gémeskutak többnyire a száraz vályúra, rég nem a kút mélyére néznek. Már-már azon is szomorkodhatunk, hogy a mai fiatalok nem tudnak rendesen kőszközöket pattintani, és gyufa nélkül tüzet csiholni.

De vegyük észre kis kick-box sportolóinkat, a mazsorett csapatokat, a lovak hátán, lovas fogatokon születő tornamutatványokat, de az informatika fiatal mestereit is, akik hasonló erőpróbákat vállalnak, mint elődeik évszázadokkal ezelőtt. Fél mondatokkal több akarást fognak gyermekeikben megmozdítani, mint amit a közelmúltban kaphattak.

A szenvedéllyel cselekvés újra és újra feltámad a majdani időköz illő újabb erőpróbákon edződött fiatalokban.

Az épületekkel előadott településarculat akkor is településképpé fog nemesülni, ha a testkultúrát is befoglaló kulturális értékeket utódaink megőrzik és újraalkotják.

A települések magjának megformálása nagy távra szól, a beavatkozásokra felkészülésnél, döntések előtt fontos mások tapasztalatainak megfigyelése és megvitatása.

Amikor arról kell dönteni, hogy a városháza mögötti térségbe kerülő rendezvénytér felé milyen szélességgel és milyen mélységben kell megnyitást képezni, akkor olyan egyedi megszakítás lenne kívánatos, amely a belső tér működésére és a Kossuth utca térfalának befordulására és a további telkek zártsorú vagy villaszerű átalakítása a kedvező, a tulajdonviszonyok pedig kompromisszumra kényszeríthetnek, akkor a változatok ismeretében szerencsés dönteni.

A magassági illeszkedés és a tetőhajlás azonossága mellett a régi és a jobb oldali új épület tömegének összehangolása is megtörtént.

MAGASSÁG

Családi házak magassága közel azonos.

A meglévő családi házak, hosszúházak közé épülő új házaknak hasonló magassággal kell épülniük mint környezetük. A túl magas házak nem illeszkednek

ÁTALAKULÓ LAKÓTERÜLETI TELEPÜLÉSRÉSZ

SZÍNEK

A családi házak színvilága egységes, a családi házakon megfigyelhető a hasonló anyag és színhasználat.

a meglévő épületek színvilágához illeszkedő új épületek építése ajánlott. Nem elfogadható a feltűnő és kirívó színhasználat, a rikító színű fémlemez fedések és burkolatok.

MAGASSÁG

Családi házak magassága közel azonos. A meglévő családi házak, hosszúházak közé épülő új házaknak hasonló magassággal kell épülniük mint környezetük. A túl magas házak nem illeszkednek.

FOGHÚBEÉPÍTÉSEKNÉL

A meglévő házak közé épülő új házaknál hasonló magasság létesülhet, mint a környező épületeknél.

Hasonló letérfelkiosztású épületek

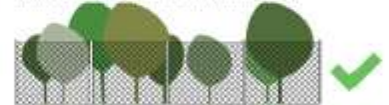
Az áttört kerítések javasoltak, tömör, nem állítható megoldások csak magas zajszint esetén, kivételesen fogadhatók el

Áttört kerítések növényekkel való zárása nem megfelelő.

Természetes határ, kerítés növények választásából

Teljesen áttört, áttörtfatos kerítés

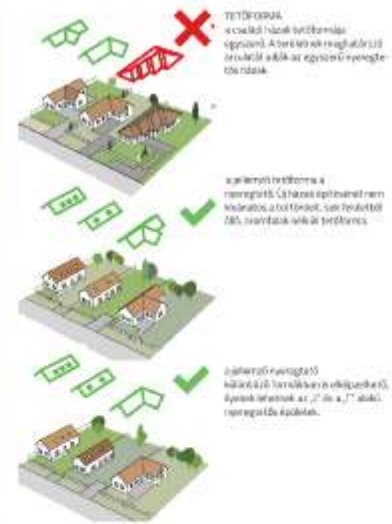

Osztalos kerítés: 1/3-ad lábazak és 2/3-ad áttört részrel.

Minimum-követelmények, amelyeket pl. a felső fotón (vörös lapostetős háznál), vagy a zárt deszkakerítésnél az egyedi helyzetre tekintettel szükséges figyelembe venni.

Rendezett, de kissé monoton oromfal-sor merev szabályozási előírások követésével

55 | Fűzesgyarmat

*Felső foto: tucatnyi oromfalas ház katonás
rendben a rendezési tervi előírások szerint.
A hagyományos mocsármentes foltok mentén
kialakult utcaképtől eltérő 1960 és 1985
között, de már Mária Terézia idején is jellemző
az egyenes út az akkor újsorosinak nevezett
utcánál*

Több mint két tucat ilyen színvonalú
lakóház áll még Fűzesgyarmaton.

SZÍNEK

A családi házak színvilága egy-
séges, a családi házakon megfigyelhe-
tő a hasonló anyag és színhasználat.

a meglévő épületek színvilá-
gához illeszkedő új épületek építése
ajánlott. Nem elfogadható a feltűnő
és kirívó színhasználat, a rikító színű
fémlemez fedések és burkolatok.

GAZDASÁGI ÜZEMI TELEPÜLÉSRÉSZ

A vasút melletti ipari park sávjában az építészeti arculat jellemzően 20-25 fokos tetőlejtéssel és egyszerű doboz csarnok-alakzatokkal írható le. Füzesgyarmaton a nyári melegre is tekintettel egységesen közel fehér színűek az épületek. Körülöttük jelentős méretű szilárd, jellemzően beton burkolat létesült. Az üzemek határ-zónái intenzív fásításra alkalmasak.

A város gazdasági programjában szerepel további vállalkozások ide vonzása. A meglévő üzemek munkaerő-szerzési gondját hirdetések jelzik.

56 | Füzesgyarmat

G A L A M B O S S Á N D O R

Hintókészítő mester műhelye a Református templom közelében.

Vállalkozása nemzetközileg elismert.

Galambos Sándornéval a Galambos Lovasház létesítői.

A lovasház egy hagyományos nyeregvetős lakóház és hozzá hangolt istállók együttese

TURIZMUS - SPORT TELEPÜLÉSRÉSZ

A városi sporttelep és a Kastélyfürdő kapcsolatát erősíti a fedett uszoda közeljövőbeli befejezése. Az üzemi létesítmények és a programok megvalósítása a szálláshelyek bősége is segítheti. A kihasználtság és erősen eltérő intenzitása azonban a nagyobb szállásadók számára kedvezőtlen lehet.

Annyiban tárgya jelen arcuatelemzésnek az üzemelések gazdaságossága, amennyiben a minőségi fejlesztés forráshiánya az arculatban nyomot hagy.

A fürdőtől keletre elhelyezkedő lakóterületen igényesebb látvány fogadja a vendégeket. Egy modern épület is készült, érdemes ide idézni:

A fürdő fedett gyógymedencéje mellett épülő uszoda ragasztott fatartós, a tetőhajlás a helyi lakó és intézmény-épületeknél jellemző magastetős hajlásszöggel készült. A kastélyfürdő bejárati épülete is hozzáhangolható a 35-45 fok közötti tetőhajlásszögekhez. Balra egy 40 fok tetőhajlású új épület, szerencsés módon a hatalmas oromfal szinte elmerül a környező tájban.

TERMÉSZETVÉDELMI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK

A tájak jellegét, esztétikai adottságait is meghatározó természeti értékek védelmet igénylő területekként lehatárolhatók települési és tágasabb területi szinteken. Ma az Európai Unió egésze szintjén két átfogó kategória szolgál arra, hogy mintegy körülölelje a szigorúbb védelmi kategóriákat. A természetvédelmi Natura 2000 és a madárvédelmi Natura 2000 védelem enyhe előírásokat ad. Amikor azt látjuk, hogy egyfajta átmenetet képez a védelemmel nem illett és a szigorúan védettek között, akkor megértjük, hogy miért kap kiemelt jelentőséget a Natura 2000 területek megővése. Hiszen az ugrásszerű mennyiségi-minőségi változásokat - különösen az állatvilág - nehezen visel el.

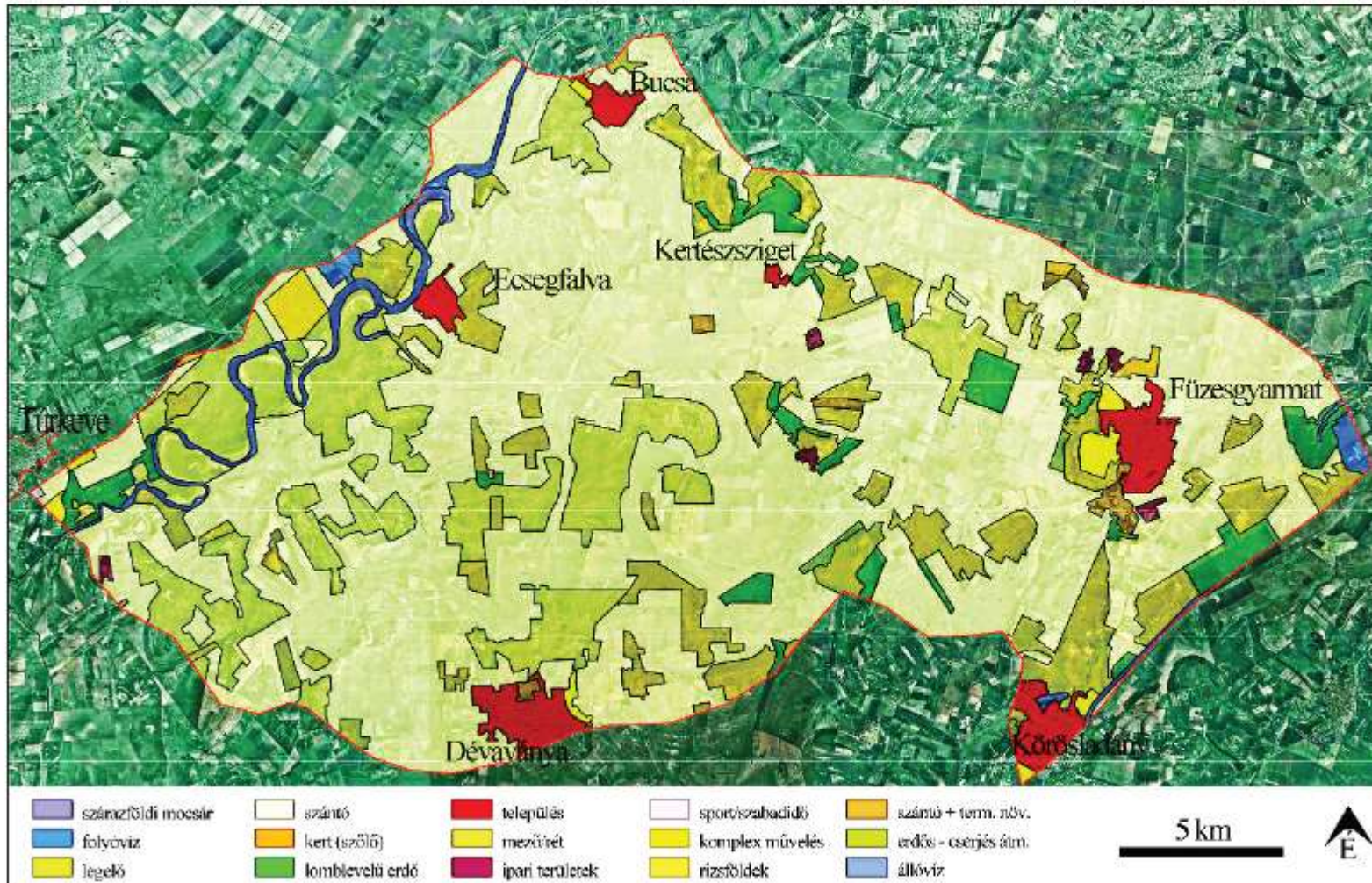
A madárvédelmi területeknél különösen nagy jelentősége van a védett terület folytonosságának, hiszen ezeket ökológiai folyosók járják át, és e nem keskeny folyosók hiányában a biológiai változathoz nem lesz fenntartható. Az összefüggő erdő-liget területek felszabdálásának kezdeti következménye az énekes madarak elhallgatása. A mocsarak, vízfelületek drasztikus csökkenése a rovarok megritkulásához, a madarak éhezéséig vezet. Ez a téma azért kap jelentőséget Füzesgyarmat településen, mert a látszólag csekély védelemmel terhelt igazgatási területe szerves része egy nagyon értékes madárvédelmi térségnek, amelynek nemcsak szimbolikus centruma Dévaványa. Az alföldi tájban jellegzetes kunhalmok és mocsaras felületek, ritkás fasorok esztétikai mozzanatai a vízfelületek sokféle ág-bogával egy gazdag madárvilágnak a tágas otthonát képezik. A szárazföldi élővilág Natura 2000-el védett vadjai településünk körül kevésbé jellemzők.

A Dévaványai Sík megnevezés illeti azt a térséget, amelynek néhány jellemzőjének jelen keretek között is helyet kell adni hivatkozva Máté Klaudia e tárgyban írt 2014-es tanulmányra.

58 | Füzesgyarmat

Az egykori összefüggő mocsárvilágnak nyoma sincs már, de még a nagy kiterjedésű legelők maradványai is csak egy-egy kisebb foltnban (főként a jelenlegi Nemzeti Park törzsterületeken) lelhetők fel. Mindezeket felváltotta a végeláthatatlan agrársivatag, az összefüggő, fasorokkal, facsoportokkal csak elvétve megszakított szántórengeteg.

Területhasználatok légifelvétel és a Corine Land Cover alapján (2000) (a légifelvétel forrása: tajertektar.hu, CLC)

BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLETEK; KÖZTERÜLETEK

Utcák, terek zöld sávjainál, homlokzat-kialakításánál, vízvezetés megoldásánál a már kialakult árnyokhoz és viszonyokhoz illeszkedjünk az egységes, karakteres utcakép megteremtése érdekében. Az utcák menti fasorok fa-típusainak kiválasztása során például ügyelnünk kell többek között a légvezetékek, földkábelek elhelyezkedésé-re, illetve az utcai homlokzatok magasságára, egységes előkertméretek kialakítására és kerülnünk kell a tájidegen fajok alkalmazását. Adott térségben honos, a településre jellemző, növényfajok kiválasztását előnyben kell részesíteni a fasorok és a növényállományok telepítése során a karakteresség megőrzés érdekében.

Fontos odafigyelni az adott fafajok igényeire, (kifejlett példányok területigénye, rendszeres metszést igényelnek-e, szárazságot, környezetterhelést tűrik-e). A közlekedésbiztonsági szempontokra is figyelemmel kell lenni – rálátási-kilátási viszonyok.

Alsó kép: a magánzöld és a köz-zöld harmonikusan összemosódik

Felső képen: A fák jótékony takaró hatása, lenn a fa homlokzatot látni engedi

Felső képen: Kastélypark-emlék, alul: városzéli árokpart

JÓ PÉLDÁK I.

KAPUK, KERÍTÉSEK, TORNÁCOK, UDVAROK, AJTÓK,
ABLAKOK, HOMLOKZATKIALAKÍTÁS

65 | Füzesgyarmat

JÓ PÉLDÁK II.

A házak kiegészítői a kerítések, kapuk mellett a lámpák, árnyékolók, postaládák, korlátok, irányító és informáló táblák, ezek is alakítják az épületek és utcák összképét. Ezért minden kiegészítő elemet egyforma igényességgel, odafigyeléssel tervezünk meg, választunk ki. A színek használata, az összkép érdekében odafigyelést igényel. Ezek a részek akár sűrűbben is cserélhetők, ha a tulajdonos már mást szeretne akár önmagában, akár egy épület felújítás keretében.

HIRDETÉSEK, REKLÁMTÁBLÁK, EGYÉB MŰSZAKI BERENDEZÉSEK

IMPRESSZUM

Megrendelő: Füzesgyarmat Város Önkormányzata

Polgármester: Bere Károly

Főépítész: Kőszeghy Éva okl. építészmérnök

Szerkesztette: Dr. Kőszeghy Attila

Felhasznált irodalom:

- Korábbi településfejlesztési dokumentumok
- Békés megye Területrendezési Terve, előkészítő anyagok
- A város önkormányzatának honlapja
- Máté Klaudia: A Dévaványai-sík kistáj tájváltozása
- Dr. Borovszky Samu - Magyarország vármegyéi és városai – Bihar vármegye és Nagyvárad
- www.muemlekem.hu
- Bakó Endre - Hajdú-Bihar Megye - Sárrét
- TAK egyeztető felület építészeti útmutató ábrái (Lechner Tudásközpont)
- Magyarszéphely minta településképi arculati kézikönyv

Bere Károly polgármester: Aki elfogadja a településképi rendeletet, kézfelemeléssel jelezze.

Megállapítja, hogy a Képviselő-testület jelenlévő 9 tagjából 8 igen szavazattal, tartózkodás nélkül és 1 ellenszavazattal elfogadja a településképi rendeletet.

**Füzesgyarmat Város Önkormányzata Képviselő-testületének
15/2017. (XII. 22.) önkormányzati rendelete a településképi védelméről**

Füzesgyarmat Város Önkormányzata Képviselő-testülete a településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 12. § (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában és Magyarország helyi önkormányzatokról szóló 2011 évi CLXXXIX törvény 13. § (1) bekezdés 1. pontjában foglalt feladatkörében eljárva, a Békés Megyei Kormányhivatal Állami Főépítész; Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság; a kulturális örökség védelméért felelős miniszter; a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, valamint a településfejlesztéssel, településrendezéssel és településképi védelemmel összefüggő partnerségi egyeztetés szabályairól szóló 7/2017. (VI.1.) Ör. rendelet szerinti partnerek véleményének kikérésével, Füzesgyarmat Város Önkormányzata Gazdálkodási és Ellenőrzési valamint Településfejlesztési, Közbeszerzési és Turisztikai Bizottságainak véleménye kikérésével a következőket rendeli el:

I. Fejezet

Bevezető rendelkezések

1. A rendelet célja

1. §

A rendelet célja Füzesgyarmat építészeti, településképi, illetve természeti értékeinek védelme és igényes alakítása érdekében, a település történeti múltját, építészeti kultúráját és polgárainak önbecsülését, identitását elősegítő épületek, épületrészek, építmények, illetve az azok által létrehozott utcák, terek, szobrok egészben vagy részben történő megőrzése, minőségi fejlesztése a jövő nemzedékek számára, a városépítészeti illeszkedéssel és a településfejlesztési célokkal összefüggő követelmények érvényesítése. Az épített környezet esztétikus kialakítása, településképi társadalmi bevonás és konszenzus által történő védelme és alakítása

- a) a helyi építészeti örökség területi és egyedi védelem (a továbbiakban: helyi védelem) meghatározásával, a védetté nyilvánítás és a védelem megszüntetés szabályozásával,
- b) településképi szempontból meghatározó területek meghatározásával,
- c) településképi követelmények meghatározásával,
- d) településképi-érvényesítési eszközök szabályozásával.

2. A helyi védelem célja

2. §

(1) A település településképe és történelme szempontjából meghatározó, hagyományt őrző, a közösségek munkáját és kultúráját tükröző, sajátos megjelenésű építészeti örökség kiemelkedő, településképi meghatározó értékű elemeinek védelme, a jellegzetes karakterének a jövő nemzedékek számára történő megóvása.

(2) A helyi védelem alatt álló építészeti örökség a nemzeti közös kulturális kincs része, ezért fenntartása, védelmével összhangban lévő használata és bemutatása közérdek.

(3) Tilos a helyi védett építészeti örökség elemeinek veszélyeztetése, megrongálása, megsemmisítése.

3. A településképi szempontból meghatározó területek megállapításainak célja

3. §

A településkép szempontjából meghatározó területek megállapításának célja a településképhez illeszkedő településképi követelmények megállapításával a jellegzetes, értékes, helyi hagyományt őrző építészeti arculat megőrzése, a településkép kedvező alakítása:

- a) az építési tevékenységgel érintett építményekre ide értve a sajátos építményfajtákra is,
- b) a helyi egyedi védett érték védelmére, védetté nyilvánítására, a védettség megszüntetésére,
- c) a reklámok és reklámhordozók, cégerek és egyéb műszaki berendezések elhelyezésére, alkalmazására, illetve tilalmára vonatkozóan.

4. Értelmező rendelkezések

4. §

E rendelet alkalmazásában:

1. *Cégtábla*: kereskedelmi-, szolgáltató-, vagy vendéglátó létesítmény (helyiség, helyiségegyüttes) nevét és az ott folytatott tevékenységet a bejáratnál feltüntető tábla, illetve felirat;
2. *Címtábla*: az intézmény vagy vállalkozás nevét, esetleg egyéb adatait feltüntető tábla, névtábla;
3. *Helyi védett érték*: helyi területi védelemmel érintett és egyedi védett építmények, építményrészletek, táj- és kertépítészeti alkotások, egyedi tájértékek, növények, szobrok, képzőművészeti alkotások és utcabútorok összessége;
4. *Hirdetőberendezés*, minden olyan reklám-, információs- és hirdető-, valamint reklámhordozásra alkalmas berendezés; melynek felületén nem a településkép védelméről szóló törvény 11/F. § 3. pontja szerint meghatározott reklám van;
5. *Pasztellszínek*: kis telítettségű színek, melyek között kerülni kell a mesterséges árnyalatokat, leginkább a neonszíneket és előnyben kell részesíteni a meleg árnyalatokat, mint a bézs, narancs, sárga, barna, vörös árnyalatai;
6. *Üzletfelirat*: Kereskedelmi-, szolgáltató- vagy vendéglátó, egy vagy több egységet magába foglaló építményen, a benne folyó tevékenységet hirdető feliratot hordozó berendezés, melynek hossza legfeljebb 1,2 - 2,0 m közötti, magassága 60 cm, vastagsága 10 cm lehet.

II. Fejezet

A helyi védelem

5. A helyi védelem feladata

5. §

(1) A helyi védelem feladata a helyi védelmet igénylő építészeti örökség

- a) meghatározása, dokumentálása,
- b) védetté nyilvánítása, nyilvántartása,
- c) megőrzése, megőriztetése.

(2) A védelem alatt álló építészeti örökség károsodásának megelőzése, illetve a károsodás csökkentésének vagy megszüntetésének elősegítése.

6. A helyi védelem alá helyezés és a védelem megszüntésének szabályai

6. §

- (1) A helyi védettség alá helyezést vagy megszüntetést bármely természetes vagy jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet kezdeményezheti Füzesgyarmat Város Önkormányzata Polgármesterénél.
- (2) A védelemre vonatkozó kezdeményezésnek tartalmaznia kell:
 - a) a védendő érték megnevezését, területi javaslat esetén egyértelmű körülhatárolását,
 - b) azonosító adatokat (területhatár, utca, házszám, helyrajzi szám, épület-, vagy telekrész, emelet, ajtó),
 - c) a kezdeményezés indoklását,
 - d) fotódokumentációt a védendő értékről és környezetéről,
 - e) értékvizsgálatot,
 - f) megszüntetésre vonatkozó kérelem esetén az a), b), d) munkarészeket, valamint részletes indoklást.
- (3) A védelemre vonatkozó kezdeményezést a jegyző és - amennyiben az Önkormányzat rendelkezik települési főépítésszel - a települési főépítész készíti elő előterjesztésre a Polgármesternek, aki az előkészített kezdeményezést a Képviselő-testület elé tárja.
- (4) A védelem megszűnik, ha
 - a) a helyi védett érték helyrehozhatatlanul megsemmisül,
 - b) a helyi védett érték műemléki védettséget kap, vagy
 - c) ha a Képviselő-testület a helyi védelmet megszünteti.
- (5) A helyi védetté nyilvánításról, annak módosításáról, vagy megszüntetéséről értesíteni kell az érintett ingatlan tulajdonosát.
- (6) A helyi védettségre vonatkozó kérelmekről, módosításról vagy megszüntetésre irányuló javaslatokról a Képviselő-testület évente egy alkalommal dönt, kivéve rendkívüli esetben, ha a védendő érték műszaki állapota vagy egyéb, az érték megmaradását befolyásoló tényező ezt indokolja.

7. Védett értékek nyilvántartása

7. §

- (1) A helyi védettségről nyilvántartást kell vezetni, mely nyilvános, abba bárki betekinthes.
- (2) A nyilvántartás tartalmazza
 - a) a védett érték megnevezését,
 - b) a védelem szakszerű, rövid indoklását,
 - c) fotódokumentációt,
 - d) a védettségi kategóriát (egyedi építészeti, területi),
 - e) a helyrajzi számo(ka)t.
- (3) Egyedi védettség esetén a (2) bekezdésben felsoroltakon túl tartalmaznia kell
 - a) helyszínrajzot,

- b) a védett érték rendeltetését és használatának módját.
- (4) Terület védettség esetén a (2) bekezdésben felsoroltakon túl tartalmaznia kell a védett terület határát egyértelműen rögzítő helyszínrajzot.

8. Testületi döntéssel összefüggő feladatok

8. §

- (1) A helyi védelem alá helyezés kezdeményezéséhez kapcsolódó előkészítéshez be kell szerezni az érintett ingatlan-tulajdonosok együttes álláspontját.
- (2) A helyi védettség alá helyezési, illetve annak megszüntetésére irányuló eljárás megindításáról a tulajdonosokat értesíteni kell
- a) az egyedi értékre vonatkozó kezdeményezés esetén írásban,
 - b) nem egyedi érték esetén az önkormányzat hirdetőtábláján való kifüggesztéssel.
- (3) A helyi védettség alá helyezési, illetve annak megszüntetésére irányuló eljárás dokumentumait a döntés előtt legalább 15 nappal a helyben szokásos módon közzé kell tenni.
- (4) A helyi védettség elrendelését vagy megszüntetését az ingatlan nyilvántartásba be kell jegyeztetni.
- (5) Az ingatlan-nyilvántartási bejegyzésről a jegyző gondoskodik.

9. A helyi egyedi védelem meghatározása

9. §

A helyi egyedi védett értékek listáját a 2. melléklet tartalmazza.

10. Az egyedi védelemhez kapcsolódó tulajdonosi kötelezettségek

10. §

- (1) A védett értékek jó karbantartása, állapotuk megóvása, a tulajdonos kötelessége.
- (2) A helyi védett értékek fennmaradásának, megőrzésének módja elsődlegesen a rendeltetésnek megfelelő használat.
- (3) A helyi védett építmények rendeltetészerű használatáról, valamint szükségessé váló felújításáról annak tulajdonosa köteles folyamatosan gondoskodni. Ennek költségei a tulajdonost terhelik.
- (4) Amennyiben a rendeltetéstől eltérő használat a védett érték állagának romlásához vagy megsemmisüléséhez vezetne, úgy a polgármester településképi kötelezés formájában a rendeltetés szerinti használatra, továbbá az építmény, építményrész felújítására, átalakítására vagy elbontására kötelezheti a tulajdonost.

III. Fejezet

A településképi szempontból meghatározó területek

11. A településképi szempontból meghatározó területek megállapítása

11. §

A településszerkezet, településkarakter, tájképi elem és egyéb helyi adottság alapján a településképi szempontból meghatározó területek az 1. mellékletben lehatárolt

- a) központi - kialakult településrész,
- b) átalakuló lakóterületek,
- c) turisztikai – sport településrész,
- d) gazdasági üzemek településrész,
- e) természetvédelmi szempontból meghatározó területek.

IV. Fejezet

A településképi követelmények

12. Építmények anyaghasználatára vonatkozó általános építészeti követelmények

12. §

Új építmények építése, meglévő épületek héjazatának felújítása, cseréje során nem megengedett a hullámpala, trapézlemez valamint a bitumenes hullámlemez alkalmazása.

13. A természetvédelmi szempontból meghatározó területekre vonatkozó területi építészeti követelmények

13. §

- (1) Az épületek, építmények szabadon álló építési módban helyezendők el.
- (2) Az újonnan kialakításra kerülő termelő, tároló és állattartó épületeket magastetős kialakítással kell kialakítani. Ettől eltérni csak technológiával igazolt módon és esetben lehetséges.
- (3) Az ipari funkciójú épületek esetén az egyszerű formák alkalmazása fogadható el, ezen belül nagy fesztávú ipari csarnokszerkezet, félnyeregtes és lapostetős kialakítású egyedi szerkezet építhető.
- (4) Kerítés csak beton lábazat nélkül építhető.

14. Településképi szempontból meghatározó területekre vonatkozó egyedi építészeti követelmények

14. §

- (1) Az épületeket ellátó közművezetékek (gáz, elektromos, telefon, tv kábel) az épületeken látszó módon nem vezethetők.
- (2) Utólagos redőny, roló csak a nyílászáróval megegyező színben helyezhető el.
- (3) A klímaberendezéseket a szükséges szellőzés biztosításával nem láthatóan kell elhelyezni:
 - a) közterületről nem látható homlokzaton, eresz alatt,
 - b) bejárati előtető alatt, megfelelő takarással,
 - c) a vonatkozó szabályok szerint kialakított tetőfelépítményben,
 - d) falnyílásban, a környezetben alkalmazott, fa spalettával takarva.
- (4) Az építéssel érintett telken tervezett építési tevékenység a településképi illesztés biztosításához

igazodjon a környezetében lévő

- a) tetőidomokhoz, azok formáihoz, az épületek főgerinceinek irányához,
 - b) kialakult párkánymagasságokhoz,
 - c) tetőfelépítmények jellegéhez, arányaihoz,
 - d) homlokzati arányokhoz, tömegarányokhoz.
- (5) A fásításra, növénytelepítésre javasolt növényfajok listáját az 5. melléklet 1. pontja tartalmazza.
- (6) A tiltott növényfajok jegyzékét a 5. melléklet 2. pontja tartalmazza.

15. Központi-kialakult településrészre, átalakuló lakóterületek településrészre és turisztikai-sport településrészre vonatkozó egyedi építészeti követelmények

15. §

- (1) Homlokzatok színezéséhez rikító (nem pasztellszínek) használata nem megengedett.
- (2) Zöld és kék tetőszín nem megengedett.
- (3) Újonnan létesülő épületek tetőhajlásszöge 35-45 fok között alakítható ki.
- (4) A földszintes épület tető héjazatául cserép, pala, nád vagy zsindelel alkalmazható. A tetőfedő anyagok színe: sárgásvörös, vörös, barna, sötétszürke vagy antracit lehet.
- (5) Kiegészítő épületrészek (előtető, toronysisak, párkányok) a teljes tetőfelület 20%-át meg nem haladó összfelületű egyedi megformálású tetőfelületek fémllemezzel történő fedése megengedett.
- (6) Nem alkalmazható fém és eternit jellegű homlokzat burkolat, mázas kerámia burkolat, falszerűen alkalmazott üveg és fémszerkezet.

16. A természetvédelmi szempontból meghatározó területekre vonatkozó egyedi építészeti követelmények

16. §

- (1) Az épületek tetőfedése, homlokzati burkoló eleme nem készülhet tükröződő felülettel. Csak matt színezésű anyagok alkalmazhatóak.

17. A helyi védelemben részesülő területekre és elemekre vonatkozó építészeti követelmények

17. §

- (1) A helyi egyedi védett építményt bővíteni kizárólag eredeti tömegformájának és homlokzati kialakításának megtartásával lehet. A bővítésnek a régi építmény formálásával, szerkezetével, anyaghasználatával összhangban kell lennie.
- (2) A helyi egyedi védett építmény nem bontható el. Védett épület bontására csak a teljes műszaki és erkölcsi avultság beálltával, a védettség megszüntetését követően kerülhet sor.

18. Egyes sajátos építmények, műtárgyak elhelyezése

18. §

(1) A teljes település ellátását biztosító felszíni energiaellátási és elektronikus hírközlési sajátos építmények, műtárgyak elhelyezésére elsősorban a település belterülete alkalmas.

(2) A teljes település ellátását biztosító felszíni energiaellátási és elektronikus hírközlési sajátos építmények, műtárgyak elhelyezésére nem alkalmasak az országos védelem alatt álló területek.

19. Reklámhordozókra vonatkozó településképi követelmények

19. §

(1) Cégtáblát, hirdetőberendezést a környezettel összhangban, úgy kell elhelyezni, hogy az ne akadályozza a közterület más részeinek és a szomszédos ingatlanoknak a rendeltetésszerű használatát, ne sértse a szomszédok jogait és törvényes érdekeit és ne okozzon közlekedési veszélyhelyzetet.

(2) Az épületeken olyan cégtábla illetve hirdetőberendezés helyezhető el, amelyeknek felülete nem haladhatja meg az érintett homlokzat vagy tető felületének a 20 %-át.

(3) A közterületeken a hirdető berendezés, illetőleg a reklám:

a) talpmagassága legfeljebb 3,0 méter lehet,

b) felülete nem lehet 15,0 m²-nél nagyobb. A felület meghatározásánál az egymástól 3,0 m-nél nem távolabb fekvő hirdető berendezések együttes felületét kell figyelembe venni.

(4) Cégtábla, hirdetőberendezés csak úgy helyezhető el, hogy a közúti közlekedés úrszerelvényét ne érintse. Világító berendezések kizárólag a közlekedésbiztonsági szabályok betartása mellett helyezhetők el.

(5) Üzletenként legfeljebb 1 db cégtábla, 1 db címtábla (a cég-és címtábla összevonható) és 1 db cégér helyezhető el, kivéve a saroképület esetét, amikor a sarkon elhelyezkedő üzlet esetében közterületenként egy-egy cégér helyezhető el.

(6) A közterületen álló pavilonokon rendeltetési egységenként, egy darab üzletfelirat elhelyezése megengedett.

a) Reklám- és hirdetőberendezést elhelyezése nem megengedett

aa) útpálya területén vagy útpálya felett,

ab) közúti jelzésen, vagy annak tartóelemén.

b) Reklám- és hirdetőberendezés elhelyezése nem megengedett a közösségi közlekedési eszközök megállójában létesített utasváró pavilonokkal szerkezetileg egybefüggő, változó tartalmú hirdetések elhelyezésére szolgáló, egy- vagy kétoldalas, általában világító hirdetőberendezések kivételével

ba) kijelölt gyalogos átkelőhely, ill. útkereszteződéstől 15 m-en belül,

bb) közösségi közlekedési eszközök megállójától 15 m-en belül.

(7) Nem megengedett reklám- és hirdetőberendezés elhelyezése emlékműveken és köztéri műalkotásokon.

(8) Kizárólag reklámhordozó céljára szolgáló utánfutó közterületen nem helyezhető el.

(9) A kihelyezett reklám- és hirdetőberendezésen tartós kivitelben és olvasható méretben fel kell tüntetni a tulajdonos nevét és székhelyét vagy címét. Az adatokban bekövetkezett esetleges változásoknak megfelelően a feliratot haladéktalanul módosítani kell.

(10) Önkormányzati információs és egyedi tájékoztató tábla közterületen csak a gyalogos közlekedést nem zavaró módon helyezhető el.

(11) Reklámhordozó megvilágítása céljából kizárólag 80 lumen/Watt mértéket meghaladó hatékonyságú, statikus meleg fehér színű fényforrások használhatók.

20. Eltérés a reklámok elhelyezésére vonatkozó szabályoktól

20. §

- (1) A polgármester döntése alapján, a település területén a reklámok közzétételének, illetve reklámhordozók, reklámhordozót tartó berendezések elhelyezésének közterületekre és magánterületekre irányadó országos rendelkezésektől el lehet térni az évente összesen 12 naptári hét időtartamra kihelyezett, a település szempontjából jelentős valamely eseményről való tájékoztatást nyújtó berendezés esetén, amennyiben azoknak elhelyezéséről az Önkormányzat illetve annak intézménye gondoskodott.
- (2) A polgármester döntése nem pótolja, illetve helyettesíti a reklám közzétételéhez szükséges, jogszabályban előírt egyéb hatósági engedélyeket, melyeknek a beszerzése a reklám közzétevőjének feladata.
- (3) A reklám közzétevője az eltérést a településképi bejelentési eljárás lefolytatására irányuló írásbeli kérelmével kezdeményezheti

21. §

- (1) A polgármester – településképi bejelentési eljárásban - az építési tevékenység építési naplóval igazolt megkezdésétől az építési tevékenység időtartamára építési reklámháló kihelyezését engedélyezheti.
- (2) Egy épület azonos közterületre néző homlokzatán kizárólag egy építési reklámháló helyezhető el.

21. Az egyéb műszaki berendezésekre vonatkozó településképi követelmények

22. §

- (1) Új nagy-, közép-, kifesztültségű, valamint közvilágítási-, villamosenergia-ellátási hálózatot építeni, meglévő hálózat rekonstrukcióját elvégezni beépítésre szánt területen kizárólag földkábeles elhelyezéssel lehet.
- (2) Vezetékes elektronikus hírközlési hálózat föld alatt vagy meglévő oszlopsoron vezethető, új oszlop létesítése nem megengedett.
- (3) Gépészeti és közmű-csatlakozási berendezések az épületek utcai homlokzatára előkert nélküli beépítés esetén nem helyezhetők el.
- (4) Épületre szerelt antennatartó szerkezet településképet zavaró módon nem helyezhető el.
- (5) Önálló antennatartó szerkezet a település belterületén nem helyezhető el.
- (6) Kültéri világítás kialakítása külterületen csak biztonsági szempontok (különösen élet- vagy vagyonvédelem) esetén, teljesen ernyőzött, síkburás világító eszközzel lehetséges. Talajszintbe épített fényvető berendezés csak akkor építhető, ha annak fénye a megvilágított építményen teljes mértékben elnyelődik.

23. §

- (1) Magastetős épület esetén táblás napelemeket/napkollektorokat a tető lejtésével párhuzamosan úgy kell elhelyezni, hogy
 - a) azok a tető szélein, gerincén ne lógjanak túl,
 - b) vágakat legfeljebb 50 cm-re közelítsék meg,
 - c) széleik igazodjanak egymáshoz, a tető-felépítményekhez és a tetősík ablakok osztásrendszeréhez,
- (2) Lapostető esetén a tető széleihez igazodóan, attól legalább 50 cm-t tartva, a tető teljes területe

lefedhető

- (3) Közterülettel határos 5 méteres teleksávon kívül elhelyezett melléképület teljes tetőfelülete táblás napelemmel/napkollektorral lefedhető.
- (4) Napelemcserep a tető teljes felületén alkalmazható.

V. Fejezet

Településkép-védelmi tájékoztatás és szakmai konzultáció

22. Rendelkezés a településkép-védelmi tájékoztatásról és szakmai konzultációról

24. §

- (1) A településkép védelme érdekében a települési főépítész - alkalmazása hiányában a polgármester - szakmai konzultációt és ezen belül szakmai tájékoztatást (a továbbiakban: szakmai konzultáció) biztosít településképi követelményekről.
- (2) A szakmai konzultációról emlékeztetőt kell felvenni.
- (3) A szakmai konzultáció emlékeztetőjét a településképi eljárások dokumentációjához kell csatolni.
- (4) A szakmai konzultáció díj és illetékmentes.

VI. Fejezet

Településképi véleményezési eljárás

23. A településképi véleményezési eljárással érintett építmények köre

25. §

A településképi véleményezési eljárás kötelező belterületen álló ingatlan esetén - rendeltetéstől függetlenül

- a) a 300 m² összes hasznos alapterületet meghaladó új építmény építése, meglévő építmény bővítése, településképet érintő átalakítására irányuló építési-, összevont- vagy fennmaradási engedélyezési eljárások hatálya alá tartozó építési tevékenységek esetén, továbbá
- b) a meglévő építmény 300 m² összes hasznos alapterületet meghaladó bővítésére irányuló építési tevékenységek esetén.

24. A településképi véleményezési eljárás részletes szabályai

26. §

- (1) A településképi véleményezési eljárás megindításához a kérelmező (építető) a 4. sz. melléklet szerinti kérelmet kitölti és papír alapon nyújtja be a polgármesternek címezve, továbbá a véleményezendő építészeti-műszaki dokumentációt elektronikus formában az építésügyi hatósági eljáráshoz biztosított elektronikus tárhelyre hiánytalanul feltölti, melyhez a polgármesternek hozzáférést biztosít.
- (2) A polgármester a településképi véleményezési eljárást a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) eljárási szabályai szerint folytatja le.

- (3) A településképi véleményezési eljárás díj- és illetékmentes.

VII. Fejezet

Településképi bejelentési eljárás

25. A településképi bejelentési eljárással érintett építmények, reklámhordozók, rendeltetésváltozások köre

27. §

- (1) A polgármester településképi bejelentési eljárást folytat le a jelen rendeletben foglalt reklám és reklámhordozó elhelyezési követelmények tekintetében a reklámok és reklámhordozók elhelyezését megelőzően.

26. Településképi bejelentési eljárás részletes szabályai

28. §

- (1) A polgármester a településképi bejelentési eljárást a településképi védelméről szóló törvényben, a Kr.-ben és a jelen rendeletben foglalt eljárási szabályok szerint folytatja le.
- (2) A településképi bejelentési eljárás az ügyfél által a polgármesterhez benyújtott bejelentésre indul, a bejelentési kérelem nyomtatvány jelen rendelet 3. melléklete. A bejelentéshez papír alapú dokumentációt vagy a dokumentációt tartalmazó digitális adathordozót kell mellékelni.
- (3) A polgármester hatósági határozatát – amennyiben települési főépítészt foglalkoztat a település – a települési főépítész szakmai véleményére alapozza.
- (4) A polgármester településképi bejelentési tudomásulvételének érvényességi ideje a kiadmányozástól számított egy év.
- (5) A reklám és reklámhordozó elhelyezése a településképi bejelentés alapján – a Polgármester tudomásul vételét tartalmazó hatósági határozatának birtokában, az abban foglalt esetleges kikötések figyelembevételével – megkezdhető, ha ahhoz más hatósági engedély nem szükséges.
- (6) A településképi bejelentési eljárás díj és illetékmentes.

VIII. Fejezet

Településképi kötelezés

27. A településképi kötelezési eljárás

29. §

- (1) A településképi követelmények teljesítése érdekében a polgármester településképi kötelezési eljárást folytathat le.
- (2) A településképi kötelezési eljárás hivatalból, vagy kérelemre indul, és az alábbi eseteket vizsgálja:
- a) építési engedélyhez nem kötött építési tevékenységek és e tevékenységek eredményeként létrejött építmények, továbbá építmények rendeltetésének módosítása esetében a településképi szempontok érvényesítése érdekében

aa) ha az építmény vagy környezete nem felel meg a településképi védelmi rendelet előírásainak,

ab) az építmény vagy környezete műszakilag, esztétikailag nem megfelelő, homlokzati elemei hiányosak, töredezettek, színezése lekopott,

ac) az építmény vagy környezetének megjelenése a településképet kirívó módon rontja,

ad) az építményt vagy környezetét nem a szabályoknak megfelelően vagy a településképet kirívóan rontó módon használják.

b) a településképi bejelentési eljárás hatálya alá tartozó esetekben

ba) a településképi bejelentési eljárás lefolytatásának elmulasztása esetén,

bb) a településképi bejelentési eljárás során hozott döntésben foglaltak megszegése esetén.

c) a településképet rontó feliratok, cégek megszüntetése, átalakítása érdekében,

d) a településképi védelme érdekében az e rendeletben meghatározott településképi követelmények megszegése esetén.

(3) Az eljárásra a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény rendelkezései az irányadók.

28. A bírság kiszabásának esetkörei és mértéke

30. §

(1) A kötelezett ha nem tesz eleget a településképi kötelezésben foglalt kötelezettségeknek, egyszeri felszólítás után bírsággal sújtható, mely többször is kivethető, amennyiben a jogszerűtlen állapot fennmarad.

(2) A bírság kiszabásánál az alábbi szempontokat kell mérlegelni

a) a jogsértéssel okozott hátrányt, ideértve a hátrány megelőzésével, elhárításával, helyreállításával kapcsolatban felmerült költségeket, illetve a jogsértéssel elért előny mértékét,

b) a jogsértéssel okozott hátrány visszafordíthatóságát,

c) a jogsértéssel érintettek körének nagyságát,

d) a jogsértő állapot időtartamát,

e) a jogsértő magatartás ismétlődését és gyakoriságát,

f) a jogsértést elkövető eljárást segítő, együttműködő magatartását, valamint

g) a jogsértést elkövető gazdasági súlyát.

29. A bírság kiszabásának és behajtásának módja

31. §

(1) A bírságot a polgármester határozatban állapítja meg

(2) Az érintettet a bírságról hozott határozatról tértivevényes levél útján értesíteni kell.

(3) A bírságról hozott határozattal szemben a kézhezvételtől számított 15 napon belül fellebbezés

nyújtható Füzesgyarmat Város Önkormányzata Képviselő-testületéhez. A Képviselő-testület döntését a soron következő rendes ülésén hozza meg.

(4) A bírság megfizetésének módja:

- a) közvetlenül az Önkormányzat erre a célra szolgáló bankszámlájára történő befizetéssel.
- b) az a) pontban szereplő megfizetési mód elmaradása esetén – a 2011. évi CXCV. törvény 42.§ (3) bekezdése értelmében – a meg nem fizetett bírság köztartozásnak minősül, és adók módjára kell behajtani.

IX. Fejezet
Záró rendelkezések
30. Hatálybalépés

32. §

Jelen rendelet 2018. január 1-én hatályba, és rendelkezéseit az ezt követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

31. Hatályon kívül helyező rendelkezések

33. §

(1) Hatályát veszti a reklámok, reklámhordozók és cégek elhelyezésének, alkalmazásának követelményeiről, feltételeiről és tilalmáról és a településképi bejelentési eljárásról szóló 13/2017. (X. 27.) önkormányzati rendelet.

(2) Hatályát veszti a helyi építési szabályokról szóló 4/2008. (II.14.) önkormányzati rendelet

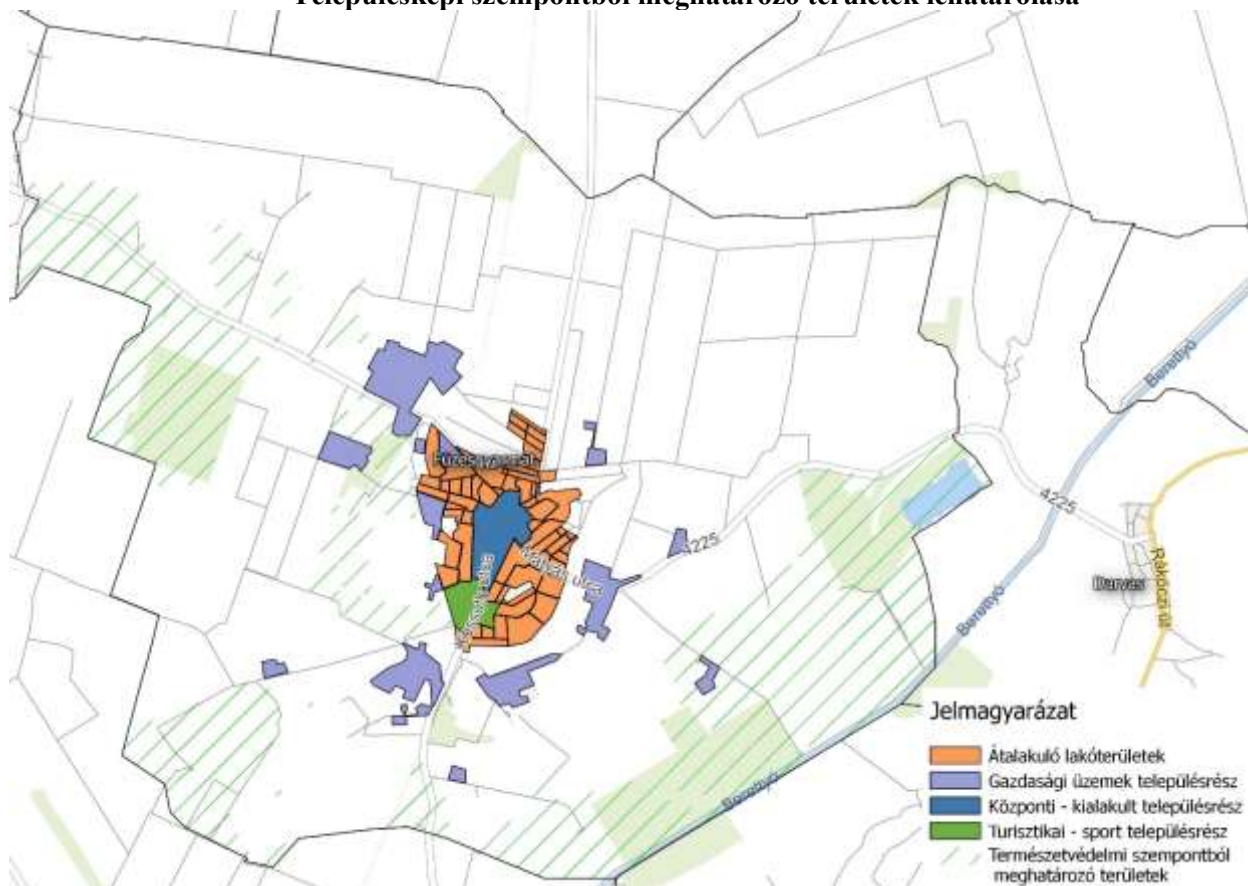
- a) 28. §-a,
- b) 29. §-a.

.....
polgármester

.....
jegyző

1. számú melléklet a 15/2017. (XII. 22.) önkormányzati rendelethez

Településképi szempontból meghatározó területek lehatárolása

1. ábra: Településképi szempontból meghatározó területek a település közigazgatási területén

2. ábra: Településképi szempontból meghatározó területek a település belterületén
2. melléklet a 15/2017. (XII. 22.) önkormányzati rendelethez

A település helyi védett értékek jegyzéke**1. Helyi egyedi védelem alatt álló értékek**

Utcá, házszám	Megnevezés
Szabadság tér 1. sz; hrsz.: 1.	Városháza
Szabadság tér; hrsz.: 2/2.	Egészségügyi központ
Széchenyi u; hrsz.: 2378.	Általános iskola
Kossuth u; hrsz.: 36.	Volt gazdaház
Kossuth u. 67. sz; hrsz.: 650/1.	Szítás Erzsébet Képtár
Széchenyi u; hrsz.: 190.	Kúria épület
Kossuth u; hrsz.: 511.	Katolikus kápolna
Széchenyi u; hrsz.: 99.	Unitárius templom

3. számú melléklet a 15/2017. (XII. 22.) önkormányzati rendelethez

BEJELENTÉS
Településképi bejelentési eljáráshoz

Alulírott (név) településképi bejelentést tesz a következők szerint:

A bejelentő adatai:

neve:

címe/székhelye: (ir.szám) (település)

.....(utca) (hsz.).....(em/aj)

A bejelentő elérhetőségei (megadása nem kötelező):

e-mail címe:.....

telefonszáma:.....

A bejelentéssel érintett ingatlan adatai:

címe: (ir.szám) (település)

.....(utca) (hsz.).....(em/aj)

helyrajzi száma:.....

A reklámok, ill. reklámhordozók megjelölése (leírása):

.....

A reklámok, ill. reklámhordozók elhelyezésének tervezett időtartama:.....

Melléletek:

a) A reklámok, ill. reklámhordozók elhelyezésének ábrázolása,

b) egyéb:.....

Kelt:, 20

.....

aláírás

4. számú melléklet a 15/2017. (XII. 22.) önkormányzati rendelethez

TELEPÜLÉSKÉPI VÉLEMÉNYEZÉS KÉRELME
Településképi véleményezési eljárás lefolytatásához

Kérelmező (építtető) adatai	Tervező adatai
Név:	Név:
Székhely:	Tervezői jogosultság száma:
Levelezési cím:	Levelezési cím:
Kapcsolattartó:	Tervező szervezet:
Telefon:	Telefon:
e-mail:	e-mail:

Kérelem tárgyának rövid leírása

Kérelem tárgyának helye, az ingatlan adatai	
Ingatlan címe:	
Hrsz:	
Ingatlan területe:	
Ingatlan építési övezete:	
Előírt beépítési mód:	
Előírt építménymagasság:	
Előírt maximális beépítettség:	
Előírt legkisebb telekterület:	

Tervezett létesítmény adatai		
Telekkel kapcsolatos adatok az építési tevékenység végzése		
	előtt	után
Beépítés módja:		
Az ingatlan beépítettsége:	%	%
Zöldterületi fedettség:	%	%
Oldalkertek mérete:	m	m
	m	m
Hátsókert mérete:	m	m
Előkert mérete:	m	m
Az épülettel kapcsolatos adatok az építési tevékenység végzése		
	előtt	után
Rendeltetés:		
Rendeltetési egységek száma:		
Építménymagasság:		
Gépkocsi elhelyezés: (épületben, teleken belül,		
Parkolók száma:		
Tető kialakítása: (magas tető, lapos tető)		
Tető hajlásszöge:		
Héjazat anyaga:		

Mellékletként beadandó a településképi követelményeknek való megfelelést igazoló építészeti- műszaki terv tartalma (1 példány papír alapú tervdokumentáció és ÉTDR rendszerbe feltöltött)	
Műszaki leírás: (telepítésről, építészeti kialakításról, épület védettségi minősítéséről beépítettség számítás építménymagasság szabályozási terv részlete az ingatlanra vonatkozóan:	
Helyszínrajz: (szomszédos építmények, terepviszonyok és égtáj)	
Alaprajz(ok): (egyezményes és olvasható jelöléssel, olvashatóságához és a megértéshez szükséges léptékben)	
Homlokzat(ok): (hirdető berendezések ábrázolásával)	
Metszet(ek)	
Meglévő állapotot bemutató fényképfelvétel: Településképet befolyásoló tömegformálás, homlokzatkialakítás, utcakép, illeszkedés ábrázolása: (környezetet is bemutató makett, fotómontázs, digitális	

Egyéb-tervvel kapcsolatos-lényeges adat, információ

--

Kelt:, 201.. évhónapnap

.....
Kérelmező (építtető) aláírása

5. számú melléklet a 15/2017. (XII. 22.) önkormányzati rendelethez

Fásításra, növénytelepítésre javasolt és tiltott növényfajok jegyzéke

1. Fásításra, növénytelepítésre javasolt őshonos növények jegyzéke

1.1 Lombos fajok

tudományos (latin) elnevezés	magyar elnevezés
<i>Acer campestre</i>	mezei juhar
<i>Acer platanoides</i>	korai juhar
<i>Acer pseudoplatanus</i>	hegyi juhar, jávorfa
<i>Acer tataricum</i>	tatár juhar, feketegyűrű juhar
<i>Alnus glutinosa</i> (allergén)	enyves éger, mézgás éger, berekfa
<i>Alnus incana</i>	hamvas éger
<i>Betula pendula</i> (allergén)	közönséges nyír, bibircses nyír
<i>Betula pubescens</i>	szőrös nyír, pelyhes nyír
<i>Carpinus betulus</i>	közönséges gyertyán
<i>Cerasus avium</i> (<i>Prunus avium</i>)	vadcseresznye, mádarcseresznye
<i>Cerasus mahaleb</i> (<i>Prunus mahaleb</i>)	sarjmeggy, török meggy
<i>Fagus sylvatica</i>	közönséges bükk
<i>Fraxinus angustifolia</i> ssp. <i>pannonica</i>	magyar kőris
<i>Fraxinus excelsior</i>	magas kőris
<i>Fraxinus ornus</i>	virágos kőris, mannakőris
<i>Juglans regia</i>	közönséges dió
<i>Malus sylvestris</i>	vadalma
<i>Padus avium</i>	zelnicemeggy, májusfa
<i>Populus alba</i> *	fehér nyár, ezüst nyár
<i>Populus canescens</i> *	szürke nyár
<i>Populus nigra</i> *	fekete nyár, topolyafa, csomoros nyár
<i>Populus tremula</i>	rezgő nyár
<i>Pyrus pyraister</i>	vadkörte, vackor
<i>Quercus cerris</i>	csertölggy, cserfa
<i>Quercus petraea</i> (<i>Q. sessiliflora</i>)	kocsánytalan tölgy
<i>Quercus pubescens</i>	molyhos tölgy
<i>Quercus robur</i> (<i>Q. pedunculata</i>)	kocsányos tölgy, mocsártölgy
<i>Salix alba</i> (allergén)	fehér fűz, ezüst fűz
<i>Salix fragilis</i>	törékeny fűz, csörege fűz
<i>Sorbus aria</i>	lisztes berkenye
<i>Sorbus aucuparia</i>	madárberkenye
<i>Sorbus domestica</i>	házi berkenye, fojtóska
<i>Sorbus torminalis</i>	barkóca berkenye, barkócafa
<i>Tilia cordata</i> (<i>T. parviflora</i>)	kislevelű hárs
<i>Tilia platyphyllos</i> (<i>T. grandifolia</i>)	nagylevelű hárs
<i>Ulmus glabra</i> (<i>U. montana</i> , <i>U. scabra</i>)	hegyi szil
<i>Ulmus laevis</i>	vénic szil, lobogós szil, vénicfa
<i>Ulmus minor</i> (<i>Ulmus campestris</i>)	mezei szil, simalevelű mezei szil

1.2 Túlevelű fajok (fenyők)

tudományos (latin) név	magyar elnevezés
<i>Juniperus communis</i>	közönséges boróka, gyalogfenyő

1.3 Lombos cserjék

tudományos (latin) név	magyar elnevezés
<i>Colutea arborescens</i>	pukkanó dudafürt
<i>Cornus mas</i>	húsos som
<i>Cornus sanguinea</i>	veresgyűrű som
<i>Crataegus laevigata</i> (<i>C. oxyacantha</i>)	kétfibés galagonya

<i>Crataegus monogyna</i>	egybibés galagonya
<i>Euonymus europaeus</i>	csíkos kecskerágó
<i>Euonymus verrucosus</i>	bibircses kecskerágó
<i>Frangula alnus</i> (<i>Rhamnus frangula</i>)	kutyabenge
<i>Hippophae rhamnoides</i>	homoktövis
<i>Lonicera xylosteum</i>	ükörke lonc, ükörke
<i>Prunus spinosa</i>	kökény
<i>Rhamnus catharticus</i>	varjútövis (benge)
<i>Ribes uva-crispa</i>	-
<i>Rosa canina</i>	gyepürózsa
<i>Salix caprea</i>	kecskefűz
<i>Salix cinerea</i>	rekettyefűz, hamvas fűz
<i>Salix purpurea</i>	csigolyafűz
<i>Salix viminalis</i>	kosárkötő fűz
<i>Sambucus nigra</i>	fekete bodza
<i>Sambucus racemosa</i> **	fürtös bodza
<i>Spirea salicifolia</i>	fűzlevelű gyöngyvessző
<i>Staphylea pinnata</i>	mogyorós hólyagfa
<i>Viburnum lantana</i>	ostorménfa
<i>Viburnum opulus</i>	kányabangita

* nem „szöszös”, hím egyedek telepítése javasolt csak

** 500 m felett javasolható a telepítése

Allergén növényfajok telepítése kizárólag külterületen, belterülettől és beépítésre szánt területtől nagy távolságra javasolható.

2. Tiltott növényfajok jegyzéke

2.1 Idegénhonos inváziós növényfajok jegyzéke

Tudományos név	Magyar név
<i>Baccharis halimifolia</i>	Borfa, tengerparti seprúcserje
<i>Cabomba caroliniana</i>	Kaliforniai tündérhínár
<i>Eichhornia crassipes</i>	Vízjácint
<i>Heracleum persicum</i>	Perzsa medvetalp
<i>Heracleum sosnowskyi</i>	Sosnowsky-medvetalp
<i>Hydrocotyle ranunculoides</i>	Hévízi gázló
<i>Lagarosiphon major</i>	Fodros átokhínár
<i>Ludwigia grandiflora</i>	Nagyvirágú tóalma
<i>Ludwigia peploides</i>	Sárgavirágú tóalma
<i>Lysichiton americanus</i>	Sárga lápbuzogány
<i>Myriophyllum aquaticum</i>	Közönséges süllőhínár
<i>Parthenium hysterophorus</i>	Keserű hamisüröm
<i>Persicaria perfoliata</i>	Ördögfarok keserűfű
<i>Pueraria montana</i> var. <i>lobata</i>	Kudzu nyílgyökér
<i>Asclepias syriaca</i>	Közönséges selyemkóró
<i>Elodea nuttallii</i>	Vékonylevelű átokhínár
<i>Impatiens glandulifera</i>	Bíbor nebáncsvirág
<i>Myriophyllum heterophyllum</i>	Felemáslevelű süllőhínár
<i>Heracleum mantegazzianum</i>	Kaukázusi medvetalp
<i>Gunnera tinctoria</i>	Óriásrebarbara
<i>Pennisetum setaceum</i>	Tollborzfü
<i>Alternanthera philoxeroides</i>	
<i>Microstegium vimineum</i>	

2.2 Natura 2000 gyepterületeken termőhely-idegen inváziós növényfajok jegyzéke

Tudományos név	Magyar név
<i>Robinia pseudo-acacia</i>	akác
<i>Fraxinus americana</i>	amerikai kőris
<i>Ailanthus altissima</i>	bálványfa
<i>Elaeagnus angustifolia</i>	keskenylevelű ezüstfa
<i>Pinus nigra</i>	fekete fenyő
<i>Pinus silvestris</i>	erdei fenyő
<i>Amorpha fruticosa</i>	gyalogakác
<i>Prunus serotina</i>	kései meggy
<i>Acer negundo</i>	zöld juhar
<i>Phytolacca americana</i>	alkörmös
<i>Fallopia</i> spp.	japánkeserűfű fajok
<i>Solidago canadensis</i>	kanadai aranyvessző
<i>Solidago gigantea</i>	magas aranyvessző
<i>Ambrosia artemisifolia</i>	parlagfű
<i>Asclepias syriaca</i>	selyemkóró
<i>Echinocystis lobata</i>	süntök

Negyedik napirend

Orvosi ügyeleti ellátásra vonatkozó szolgáltatási szerződés módosítása

Előadó: Bere Károly, polgármester

Bere Károly polgármester: A Szociális és Humánügyek Bizottság, valamint a Gazdálkodási és Ellenőrzési Bizottság tárgyalta. Átadja a szót a Szociális és Humánügyek Bizottság elnökének.

Kovácsné Czeglédi Mária Tünde Szociális és Humánügyek Bizottság elnöke: A határozati javaslatban olvasható 10 %-os emelés kerülne beiktatásra, ezt a bizottság egyhangúlag elfogadásra javasolta.

Zs. Nagy Sándor Gazdálkodási és Ellenőrzési Bizottság tagja: A bizottság egyhangúlag támogatja.

Bere Károly polgármester: Megállapítja, hogy nincs kérdés, hozzászólás. Aki támogatja az orvosi ügyeleti ellátásra vonatkozó szolgáltatási szerződés módosítását, az kézfelemeléssel jelezze.

Megállapítja, hogy a Képviselő-testület jelenlévő 9 tagjából 9 igen szavazattal, tartózkodás és ellenszavazat nélkül a határozatot elfogadta.

Füzesgyarmat Város Önkormányzat Képviselő-testületének 113/2017. (XII. 21.) határozata

Hozzájárulás az Országos Orvosi Ügyelet Nonprofit Kft., alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásra vonatkozó szolgáltatási szerződés módosításához

Füzesgyarmat Város Önkormányzatának Képviselő-testülete hozzájárul ahhoz, hogy a Szeghalmi Kistérség Többcélú Társulás és az Országos Orvosi Ügyelet Nonprofit Kft. között, az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 5. § (1) bekezdés c.) pontjában meghatározott, alapellátáshoz kapcsolódó házi orvosi ügyeleti ellátás biztosítására létrejött szolgáltatási szerződés akként módosuljon, hogy a lakosságszám-arányosan megfizetésre kerülő önkormányzati kiegészítő díjazás 10 %-al megemelésre kerüljön.

A Képviselő-testület kifejezetten nyilatkozik, hogy a szerződés közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény 141. § (2) bekezdés b.) pontja alapján történő módosításhoz hozzájárul.

A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert, hogy jelen döntéséről a Szeghalom Kistérség Többcélú Társulás Társulási Tanácsát értesítse.

Felelős: Dr. Blága János, jegyző

Határidő: 2018. december 31.

Ötödik napirend

Közfoglalkoztatási programok benyújtása

Előadó: Bere Károly, polgármester

Bere Károly polgármester: Mindhárom bizottság tárgyalta, megadja a szót a Szociális és Humánügyek Bizottság elnökének.

Kovácsné Czeglédi Mária Tünde Szociális és Humánügyek Bizottság elnöke: A bizottság egyhangúlag megszavazta, hogy a közfoglalkoztatási programok induljanak el, a támogatási kérelmet nyújtsa be az önkormányzat.

Kovácsné Czeglédi Mária Tünde Településfejlesztési, Közbeszerzési és Turisztikai Bizottság tagja: A bizottság egyhangúlag támogatásra javasolta.

Zs. Nagy Sándor Gazdálkodási és Ellenőrzési Bizottság tagja: A bizottság egyhangúlag támogatta.

Bere Károly polgármester: 5 program maradna meg az idei évhez hasonlóan, valamint 230 fő foglalkoztatására lesz lehetőség.

Suchné Szabó Edit képviselő: A benyújtásra kerülő programokban szereplő létszám csökkent. Kevesebb főre került benyújtva a pályázat?

Bere Károly polgármester: Igen, kevesebb főre pályáztak. Megállapítja, hogy nincs több kérdés, hozzászólás. Aki támogatja a közfoglalkoztatási programok benyújtását, az kézfelemeléssel jelezze.

Megállapítja, hogy a Képviselő-testület jelenlévő 9 tagjából 9 igen szavazattal, tartózkodás és ellenszavazat nélkül a közfoglalkoztatási programok benyújtását elfogadta.

**Füzesgyarmat Város Önkormányzat Képviselő-testületének
114/2017. (XII. 21.) határozata
Közfoglalkoztatási programok indításáról**

Füzesgyarmat Város Önkormányzatának Képviselő-testülete hozzájárul ahhoz, hogy az Önkormányzat közfoglalkoztatási programok megvalósítása iránt támogatási kérelmet nyújtson be:

- Mezőgazdasági közfoglalkoztatási program,
- Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatási program,
- Belvíz-elvezetési közfoglalkoztatási program,
- Mezőgazdasági utak rendbetételére irányuló közfoglalkoztatási program,
- Belterületi utak karbantartására szolgáló közfoglalkoztatási program

támogatására.

A Képviselő-testület nyilatkozik, hogy amennyiben a közfoglalkoztatási programok keretében közbeszerzés lefolytatása válik szükségessé, úgy annak lefolytatásáról a közbeszerzésekről szóló 2015. CCLIII. törvény rendelkezésinek megfelelően a közbeszerzési eljárások lefolytatását biztosítja.

Felelős: Bere Károly, polgármester

Határidő: 2018. február 28.

Hatodik napirend

A Füzesgyarmati Kastélypark Fürdő és Üdülési Szolgáltató Kft. kérelme

Előadó: Kovács Márton, ügyvezető

Bere Károly polgármester: Tisztelettel köszönti Kovács Mártont. A Településfejlesztési, Közbeszerzési és Turisztikai Bizottság, valamint a Gazdálkodási és Ellenőrzési Bizottság tárgyalta. Átadja a szót Vida Imrének.

Vida Imre a Településfejlesztési, Közbeszerzési és Turisztikai Bizottság elnöke: A bizottság a Fürdő kérelmét egyhangúan támogatta.

Zs. Nagy Sándor a Gazdálkodási és Ellenőrzési Bizottság tagja: Amennyiben szükséges támogatják, de volt olyan észrevétel, mely szerint ezt lassan ki kellene vezetni és önálló lábra állni. A bizottság egyhangúan elfogadta.

Bere Károly polgármester: Megállapítja, hogy nincs több hozzászólás. Aki elfogadja a Füzesgyarmati Kastélypark Fürdő és Üdülési Szolgáltató Kft. kérelmét, az kézfelemeléssel jelezze.

Megállapítja, hogy a Képviselő-testület jelenlévő 9 tagjából 9 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a Füzesgyarmati Kastélypark Fürdő és Üdülési Szolgáltató Kft. kérelmét elfogadta.

**Füzesgyarmat Város Önkormányzat Képviselő-testületének
115/2017. (XII. 21.) határozata**

A Kastélypark Kft. 2018. évi tagi kölcsön kérelméről

Füzesgyarmat Város Önkormányzatának Képviselő-testülete kiadások és bevételek időbeni eltérése miatt 2018. január 1-től 10.000.000 Ft tagi kölcsönt nyújt, 2018. évi költségvetés terhére a Füzesgyarmati Kastélypark Fürdő és Üdülési Szolgáltató Kft. részére, melyet 2018. december 31-ig köteles visszafizetni.

Megbízta a Polgármestert, hogy intézkedjen a tagi-kölcsönszerződés megkötése és a pénz átadása ügyében.

Határidő: értelem szerinti
Felelős: Bere Károly polgármester, Kovács Márton Kastélypark Kft. ügyvezetője

Hetedik napirend

Bejelentések

7.1 Ingatlannal kapcsolatos döntés

Előadó: Bere Károly, polgármester

Bere Károly polgármester: A Csák tanyára jelentkezett egy vevő. A Településfejlesztési, Közbeszerzési és Turisztikai Bizottság, valamint a Gazdálkodási és Ellenőrzési Bizottság tárgyalta. A vevő személye pontosításra került. Az EXIM Kft. vásárolná meg a két ingatlant, amely a Hipa nevű befektetési kormányzati cégnek a társvállalkozása. Kormányzati szándék alapján Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében, Békés megyében és Nógrád megyében próbálnak ipart telepíteni. Ebbe a programba került bele Füzesgyarmat is. Korábban Füzesgyarmat már elnyerte a „Befektetőbarát település” címet. 50-100 fő közötti létszámot szeretnének foglalkoztatni. Januárban személyesen is el fognak jönni bemutatkozni. Átadja a szót Vida Imrének.

Vida Imre a Településfejlesztési, Közbeszerzési és Turisztikai Bizottság elnöke: Az ingatlan értékesítésére vonatkozó javaslatot a leírtak szerint a bizottság egyhangúlag elfogadásra javasolta.

Zs. Nagy Sándor a Gazdálkodási és Ellenőrzési Bizottság tagja: A bizottság elfogadta, de néhány feltételt szeretnének a szerződésben kikötni. Visszavásárlási határidő 2 év, vagyis ha 2 éven belül nem kezdődik meg a beruházás, akkor a szerződésnek megfelelően 50%-os áron az önkormányzat visszavásárolhatja az ingatlant. A szántó művelés alóli kivonás költségét is a vevő állja. Ezekkel az észrevételekkel egyhangúlag elfogadásra került.

Koncz Imre képviselő: A vevő állami cég?

Bere Károly polgármester: Nem, ez magán cég, az EXIM Banknak egy partnercégéről van szó, egy szerszámgyártó cégről.

Dr. Blága János jegyző: Letsch Székesfehérvár néven lehet rákeresni és egy videót találni a Youtube-on a cégről.

Bere Károly polgármester: Megállapítja, hogy nincs több hozzászólás. Aki a kiegészítésekkel elfogadja az ingatlannal kapcsolatos döntést, az kézfelemeléssel jelezze.

Megállapítja, hogy a Képviselő-testület jelenlévő 9 tagjából 9 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az ingatlannal kapcsolatos döntést a kiegészítésekkel elfogadta.

Füzesgyarmat Város Önkormányzat Képviselő-testületének 116/2017. (XII. 21.) határozata

A Füzesgyarmat külterület 0416/70 hrsz.-ú és 0416/48 hrsz.-ú ingatlanok értékesítéséről

Füzesgyarmat Város Önkormányzatának Képviselő-testülete nyilatkozik, hogy értékesíteni kívánja a tulajdonában álló, Füzesgyarmat külterület 0416/70 hrsz.-on és 0416/48 hrsz.-on nyilvántartott ingatlanokat, összesen az értékbecslésben meghatározott 6.000.000. forintos vételáron az alábbiak szerint.

A Képviselő-testület nyilatkozik, hogy az adás-vétel I. ütemében értékesíti a Füzesgyarmat külterület 0416/70 hrsz.-ú ingatlant az értékbecslésben meghatározott 3.500.000 forintos vételáron a Carbdiametal S.r.o (székhely: 92901 Dunajska Streda, Szlovákia; képviseli: Letsch László, Ügyvezető Igazgató) részére.

A Képviselő-testület nyilatkozik, hogy az adásvétel II. ütemében, annak művelés alóli kivonását követően értékesíti a Füzesgyarmat külterület 0416/48. hrsz.-on nyilvántartott ingatlant az értékbecslésben meghatározott, 2.700.000 forintos vételáron, a Carbdiametal S.r.o (székhely: 92901 Dunajska Streda, Szlovákia; képviseli: Letsch László, Ügyvezető Igazgató) részére.

A Képviselő-testület kifejezetten nyilatkozik, hogy a 0416/48. hrsz.-on nyilvántartott ingatlan művelési ág alóli kivonását Füzesgyarmat Város Önkormányzata elvégzi, amennyiben a Vevő vállalja, hogy az ingatlan kivonásával járó, önkormányzatot terhelő költségeket az Önkormányzat részére előlegként megfizeti. A művelési ág alóli kivonás költségei az előzetes számítások alapján 6.243.000 forintos összeget tesznek ki, amennyiben a vevő a tevékenységgel egyenértékű szolgáltatásra vonatkozó, alacsonyabb szolgáltatási díjú ajánlattal rendelkezik, úgy az önkormányzat kötelezettséget vállal arra, hogy az alacsonyabb ajánlati árat nyújtó szolgáltatóval köti meg a kivonásra vonatkozó szerződést.

A Képviselő-testület kifejezetten nyilatkozik, hogy a 0416/70 hrsz.-ú ingatlan tekintetében 50 %-os vételáron való visszavásárlási jogot köt ki, arra az esetre, ha a vevő érdekkörében felmerülő ok miatt nem kerül sor a 0416/48 hrsz.-ún ingatlan tekintetében adásvételi szerződés megkötésére, a 0416/70 hrsz.-ú ingatlanra vonatkozó adásvételi szerződés megkötését követő 8 hónapon belül.

A Képviselő-testület kifejezetten nyilatkozik, hogy az ingatlanok értékbecslésének költsége a vevőt terhelik.

Felelős: Bere Károly, polgármester

Határidő: 2018. február 28.

7.2 A Képviselő-testület 2018. évi munkatervének elfogadása

Előadó: Dr. Blága János, jegyző

Bere Károly polgármester: Mindhárom bizottság tárgyalta, megadja a szót a Szociális és Humánügyek Bizottság elnökének.

Kovácsné Czeglédi Mária Tünde Szociális és Humánügyek Bizottság elnöke: Kiegészítéssel nem éltek, a bizottság egyhangúlag elfogadta.

Vida Imre a Településfejlesztési, Közbeszerzési és Turisztikai Bizottság elnöke: Januárra vonatkozóan az eredetileg októberre tervezett Tourinform iroda beszámolóját kiegészítve, hogy már a 2018. évi programtervről is essen szó, javasolják januárra áthelyezni. Március végén a Füzesgyarmati egészségügyi szolgáltatók kapcsán Kecskeméti Ilona is kerüljön meghívásra. Júliusban kerüljön sor a sportegyesületek beszámolójára. Decemberre előre hozásra kerülne a Kastélypark Fürdő Kft. és a Városgazdálkodási és Intézményüzemeltetési Kft. gazdálkodási tervének egyeztetése. Ezekkel a módosításokkal javasolja elfogadni a bizottság.

Zs. Nagy Sándor a Gazdálkodási és Ellenőrzési Bizottság tagja: Egyöntetűen elfogadásra került a határozati javaslat.

Bere Károly polgármester: A március 29-i Képviselő-testületi ülés nem biztos, hogy megtartásra kerül, hiszen az országgyűlési választások kapcsán a leterheltségtől fog függni. Megállapítja, hogy nincs több hozzászólás. Aki a kiegészítésekkel elfogadja a Képviselő-testület 2018. évi munkatervét, az kézfelemeléssel jelezze.

Megállapítja, hogy a Képviselő-testület jelenlévő 9 tagjából 9 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a Képviselő-testület 2018. évi munkatervét a kiegészítésekkel elfogadta.

117/2017. (XII. 21.) határozata
A Képviselő-testület 2018. évi munkatervéről

Füzesgyarmat Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2018. évi munkatervét az alábbiak szerint állapítja meg:

Füzesgyarmat Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2018. évi munkaterve
(Képviselő-testületi ülésenként, az azokon legalább tárgyalandó napirendi pontokkal)

Január 25.

8. Füzesgyarmat Város Önkormányzatának valamint a fenntartásában működő költségvetési szervek költségvetésének előzetes tárgyalása
Előadó: Bere Károly, polgármester
9. Az Év Vállalkozója Díj adományozásáról való döntés
Előadó: Bere Károly, polgármester
10. A Füzesgyarmati Kastélypark Fürdő és Üdülési Szolgáltató Kft. pénzügyi tervének elfogadása
Előadó: A Füzesgyarmati Kastélypark Kft. ügyvezetője
11. A Füzesgyarmati Városgazdálkodási és Intézményüzemeltetési Kft. pénzügyi tervének elfogadása
Előadó: Turbucz Róbert, ügyvezető
12. A Tourinform Körös-Sárrét Iroda 2018. évi turisztikai marketing terve
Előadó: Tókésné Gali Mónika, irodavezető

Február 22.

1. Az Önkormányzat illetve a fenntartásában levő költségvetési szervek 2018. évi költségvetésének elfogadása
Előadó: Furkóné Nagy Izabella, gazdasági vezető
2. Az Önkormányzat 2018. évi, várható saját bevételeinek alakulásáról szóló határozat elfogadása
Előadó: Furkóné Nagy Izabella, gazdasági vezető
3. Füzesgyarmat Város Önkormányzat 2017. évi költségvetési rendeletének módosítása
Előadó: Bere Károly, polgármester
4. Igazgatási szünetről szóló rendelet elfogadása
Előadó: Dr. Blága János, jegyző
5. A Polgármester 2017. évi szabadságának megállapítása és 2018. évi szabadságolási tervének elfogadása
Előadó: Dr. Blága János, jegyző
6. A Füzesgyarmati Roma Nemzetiségi Önkormányzattal kötött együttműködési megállapodás felülvizsgálata
Előadó: Lakatos Béla, elnök

Március 15.

1. Ünnepi testületi ülés

Március 29.

1. 2018. évi Közbeszerzési terv jóváhagyása
Előadók: Bere Károly, polgármester
2. A Füzesgyarmati Bölcsőde és a gyermekétkeztetésre vonatkozó szolgáltatási önköltségek megállapítása
Előadók: Gyermekétkeztetést biztosító vállalkozás vezetője, Gázsóné Kovács Andrea, bölcsődevezető
3. A Füzesgyarmati Napközis Konyha működéséről szóló beszámoló
Előadó: Az étkeztetést ellátó vállalkozás képviselője
4. A Füzesgyarmati egészségügyi szolgáltatók beszámolója
Előadó: egészségügyi szolgáltatók és egészségügyi területen alkalmazott foglalkoztatottak

Április 26.

1. Szeghalmi Rendőrkapitányság beszámolója Füzesgyarmat Város közbiztonsági helyzetéről
Előadó: Rendőrkapitány
2. A Hegyesi János Városi Könyvtár és Közművelődési Intézmény beszámolója a 2016. évi munkájáról
Előadó: Homoki Éva, intézményvezető
3. A Füzesgyarmati Városgazdálkodási és Intézményüzemeltetési Kft. 2016. évi gazdálkodásáról szóló beszámoló elfogadása
Előadó: Turbucz Róbert, ügyvezető
4. A Füzesgyarmati kastélypark Fürdő és Üdülési Szolgáltató Kft. 2016. évi gazdálkodásáról szóló beszámoló elfogadása
Előadó: Kovács Márton, ügyvezető

Május 30.

1. Az önkormányzat 2017. évi zárszámadásának elfogadása, a keletkezett pénzmaradvány jóváhagyása
Előadók: Furkóné Nagy Izabella, gazdasági vezető
2. Közművelődési tevékenységről szóló beszámoló
Előadó: Bere Károly, polgármester
3. Füzesgyarmat Város tekintetében a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok átfogó értékelése
Előadó: Dr. Blága János jegyző

Június 21.

1. Az önkormányzati tulajdoni részesedéssel működő gazdasági társaságok 2017. évi gazdálkodásáról szóló beszámoló (Füzesgyógy Kft. és Füzesgyarmati Ipari Park Kft.)
Előadók: Illetékes ügyvezetők
2. A Füzesgyarmati Sport Kör, a Női Kézilabda szakosztály és a Sárréti Gyöngyhalász Gyermeksport Egyesület beszámolója
Előadók: Boros Tibor, Tóth Lajos szakosztályvezető, Bánfi Attila elnök

Augusztus 20.

1. Ünnepi testületi ülés

Szeptember 13.

1. Tájékoztató az önkormányzat 2018. évi költségvetésének félévi állásáról
Előadó: Bere Károly polgármester

Október 25.

1. Beszámoló a Füzesgyarmati Lurkófalva Óvoda működéséről
Előadó: Károlyi Zsigmondné óvodavezető
2. Beszámoló a Tourinform Iroda működéséről
Előadó: Tőkésné Gali Mónika irodavezető

November 29.

1. Tájékoztató az Önkéntes Tűzoltó Egyesület munkájáról
Előadó: Elnök és Parancsnok

December 20.

1. 2019. évi Munkaterv összeállítása
Előadó: Dr. Blága János jegyző
2. 2019. évi belső ellenőrzési terv elfogadása
Előadó: Bere Károly polgármester
3. A Füzesgyarmati Polgármesteri Hivatal beszámolója
Előadó: Dr. Blága János jegyző
4. Beszámoló a helyi adózásról
Előadó: Dr. Blága János jegyző
5. A Füzesgyarmati Kastélypark Fürdő és Üdülési Szolgáltató Kft. és a Füzesgyarmati Városgazdálkodási és Intézményüzemeltetési Kft. 2019. évi üzleti tervének elfogadása
Előadók: Illetékes ügyvezetők

Határidő: értelem szerint
Felelős: Dr. Blága János jegyző

Suchné Szabó Edit képviselő: Egyeztetés történt Dr. Zákány Zsolt főorvos úrral. Véget ért a szerződéses időszak. A jövő évi egyeztetések még zajlanak. Valószínűen más struktúrában folyik majd a rendelés, így szünetel a bejelentkezés. Természetesen a lakosságot a későbbiekben tájékoztatni fogják.

Zs. Nagy Sándor képviselő: Múlthéten egyszerre 106 mm eső esett le, így a belvízproblémák újra jelentkeztek az utcákon. A lakosság részéről kihez fordulhatnak kérésekkel?

Bere Károly polgármester: Turbucz Róberthez fordulhatnak.

Dr. Blága János jegyző: A műszaki osztály is fogadja a bejelentéseket és továbbítja a Városgazdálkodási Kft-nek. Vasárnap reggelre már úgy látszott, hogy megoldódik a probléma. Két helyen volt nagyobb dugulás, a kertészetben és az Aradi utca végén, ezek kitakarításra kerültek.

Zs. Nagy Sándor képviselő: A Kisfaludy utcáról érkezett panasz, hogy szinte már nincs árok.

Bere Károly polgármester: A keddi napra már összehívott egy tanácskozást, hogy a téli munkálatok és a belvízi védekezés hogyan kerüljön majd ellátásra.

Zs. Nagy Sándor képviselő: A Kuka Robotics Kft-hez vezető útnál az a baj, hogy a GPS elviszi a kis utcákba a kamionokat.

Dr. Blága János jegyző: Az Aradi utcán jelenleg nincs tehergépkocsinak behajtani tilos tábla, mert felújítás alatt van az út. Viszont az összes utcán, melyről az Aradi utcára el lehet jutni, korlátozás van.

Zs. Nagy Sándor képviselő: Ezzel kapcsolatban mindig felmerül az elkerülő út építése.

Dr. Blága János jegyző: Kisajátításokat kellene végezni.

Zs. Nagy Sándor képviselő: Hosszú távon viszont jó lenne az elkerülő út, ezért esetleg el kellene kezdeni megvizsgálni a kisajátításokat. Elő kellene készíteni, hogy ha lehetőség adódik, meg lehessen pályázni. Nagy terhet venne le a forgalomról.

Dr. Blága János jegyző: Vázlatterv elkészítése után elő lehet készíteni az eljárást. Valószínűen a kisajátítás sem lenne olyan bonyolult.

Zs. Nagy Sándor képviselő: Egy kisebb híd okozhat gondot, a híd teherbírása kérdéses melyet meg kellene vizsgálni. Elő kellene készíteni, ha adódik egy pályázat, hiszen önerőből ezt nem tudják megvalósítani.

Kovácsné Czeglédi Mária Tünde képviselő: Az utakkal kapcsolatban kijárnak, megnézik, ellenőrzik a beérkező panaszokat. Sokan megkeresik a képviselőket. Ha felújításra kerülnek a bekötő utak, akkor lehet arról szó, hogy tehergépkocsinak behajtani tilos táblákat helyeznek el.

Dr. Blága János jegyző: Egy mezőgazdasági jellegű településen nem tudják minden utcából kitiltani a nehézgépjárműveket, de arra külön oda fognak figyelni, hogy a legkevésbé teherbíró utcákat legalább olyan védelemmel lássák el, hogy ne tudják tönkre tenni a mezőgazdasági gépjárműveket. A kukás autók inkább megtörik az utat, de erre is ígéretet kaptak, hogy olyan autókkal fogják elhordani a szemetet, amelyek több tengelyesek, így a tengelyenkénti terhelés nem annyira fogja súlytani az utakat. A legsérülékenyebb utcákat március környékén felül fogják vizsgálni, hogy ne hajtsanak be a nagyobb gépjárművek.

Kovácsné Czeglédi Mária Tünde képviselő: Egy pozitív dologról szeretne beszámolni. Az általános iskola alapítványa köszöni a felajánlást, segítséget és a nagy munkát a civileknek, pedagógusoknak, gyerekeknek, amivel megvalósult a Karácsonyi vásár, illetve az Adventi Börze. Köszönetét, szeretetét nyilvánítja ki mindenkinek. Áldott ünnepeket kíván.

Bere Károly polgármester: Megállapítja, hogy nincs több hozzászólás. A következő Képviselő - testületi ülésre január végén kerül sor. Kellemes ünnepeket, boldog új évet kíván mindenkinek. Ezzel az ülést 17 óra 24 perckor bezárja.

K. m. f.

Bere Károly
polgármester

Dr. Blága János
jegyző